

θέσεις (31.10.2018, 10.1.2019). Εντούτοις, στους ανωτέρω φορείς δεν έχουν ακόμα συσταθεί οι ανωτέρω θέσεις, οι οποίες προβλέπονται με τα υπό κατάρτιση προεδρικά διατάγματα. Ως εκ τούτου, προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία μέσω του Α.Σ.Ε.Π. είναι απαραίτητη η εν λόγω ρύθμιση.

Με την **παρ. 2** μετονομάζεται ένα από τα Ινστιτούτα του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, προκειμένου να ανταποκρίνεται καλύτερα στο έργο που αυτό επιτελεί. Ειδικότερα, σε συνέχεια σχετικής απόφασης του Δ.Σ. του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (25/21.12.2018), το «Ινστιτούτο Βιολογίας, Φαρμακευτικής Χημείας & Βιοτεχνολογίας» (ΙΒΦΧΒ) μετονομάζεται σε «Ινστιτούτο Χημικής Βιολογίας» (ΙΧΒ).

Με την **παρ. 3** προβλέπεται η διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση μη υποβολής έκθεσης πεπραγμένων διευθυντών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων κατά το μέσο και τη λήξη της θητείας του. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που δεν υποβληθεί έκθεση στο μέσο της θητείας διευθυντή προβλέπεται η αντικατάστασή του με υπουργική απόφαση, ενώ σε περίπτωση που δεν υποβληθεί έκθεση πεπραγμένων κατά τη λήξη της θητείας προβλέπεται κώλυμα επανεκλογής, το οποίο, αυτονόητο είναι ότι αφορά μόνο διευθυντές που διανύουν την πρώτη τους θητεία. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις συμβάλλουν στην αποφυγή καταχρηστικής μη υποβολής έκθεσης πεπραγμένων από τους διευθυντές των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων και την εξασφάλιση μίας διαφανούς διαδικασίας αξιολόγησης τους.

Με την **παρ. 4** αντικαθίσταται το άρθρο 38 του ν. 4310/2014 με σκοπό την αποσαφήνιση της διαδικασίας συμμετοχής της χώρας στις νομικές οντότητες του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE) των άρθρων 185 και 187 της ΣΛΕΕ, τις Ερευνητικές Υποδομές και τους διεθνείς οργανισμούς. Συγκεκριμένα, διευκρινίζεται ότι για τη συμμετοχή της χώρας σε νομικές οντότητες που σχετίζονται με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE) εκδίδεται υπουργική απόφαση με την οποία εγκρίνεται η συμμετοχή, καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες σχετικά με τους φορείς που εκπροσωπούν τη χώρα και εντάσσεται σχετικό έργο στο ΠΔΕ. Όσον αφορά τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές, προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών για τον καθορισμό των αναγκαίων λεπτομερειών ενώ για τη συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς προβλέπεται η εγγραφή σχετικής πίστωσης στον τακτικό προϋπολογισμό της ΓΓΕΤ.

Με την **παρ. 5** προβλέπεται ότι εάν ο Υπουργός δεν εκδώσει την απόφαση κατανομής των πόρων του ΕΛΙΔΕΚ μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του έτους που αφορά η εν λόγω απόφαση, η

εξειδίκευση της κατανομής για το έτος αυτό πραγματοποιείται σύμφωνα με την πρόταση του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ιδρύματος. Με τον τρόπο αυτό, εξασφαλίζεται -ακόμα περισσότερο- η απρόσκοπτη συνέχιση της λειτουργίας του ΕΛΙΔΕΚ.

Με την **παρ. 6** ορίζεται ότι το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) θα υπάγεται εφεξής στις διατάξεις του 4310/2014, όπως και τα λοιπά ερευνητικά κέντρα. Το Δ.Σ. του ερευνητικού κέντρου θα είναι 5μελές. Πρόεδρος του Δ.Σ. θα είναι ο Διευθυντής του Ινστιτούτου, ο οποίος θα ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4310/2014. Αντίστοιχα το Δ.Σ. και το Ε.Σ.Ι. του ΙΙΒΕΑΑ θα συγκροτούνται σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 17 του ν. 4310/2014.

Μέρος Γ΄

Πειραματικά Σχολεία

Άρθρο 74

Με την **παρ. 1** ορίζεται ότι τα πειραματικά σχολεία είναι σχολικές μονάδες που ανήκουν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και προσδιορίζεται ο ρόλος και ο σκοπός τους.

Με την **παρ. 2** περιγράφονται οι ερευνητικές δραστηριότητες και οι πιλοτικές εφαρμογές που υλοποιούνται στα σχολεία αυτά, ορίζονται οι φορείς του σχεδιασμού τους και ορίζεται επί της αρχής το πλαίσιο υλοποίησής τους.

Με την **παρ. 3** εναρμονίζεται η λειτουργία των πειραματικών σχολείων με το εκπαιδευτικό πλαίσιο του ά. 48 του ν. 4547/2018 (Α΄ 102).

Με τις **παρ. 4 και 5** τα πειραματικά σχολεία εντάσσονται στους στόχους και σκοπούς που εν γένει θεραπεύει η εκπαίδευση και με την **παρ. 6** προσδιορίζονται τα όργανα διοίκησης των σχολείων αυτών.

Με την **παρ. 7** περιγράφεται η συμβολή των εκπαιδευτικών, οι οποίοι διαθέτουν αυξημένα προσόντα, στην υλοποίηση των στόχων των σχολείων και περιγράφεται το γενικό πλαίσιο εισαγωγής μαθητών στα σχολεία αυτά.

Άρθρο 75

Με την **παρ. 1** καθορίζονται οι βασικές αρχές που διέπουν τα πειραματικά σχολεία και οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού ενός σχολείου ως πειραματικού.

Με τις **παρ. 2 και 3** διατηρείται ο χαρακτηρισμός σχολείων ως πειραματικών σύμφωνα με την παρ. 1 του ά. 10 του ν. 4327/2015 (Α΄ 50) και ορίζεται η διοικητική υπαγωγή των πειραματικών σχολείων στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

Με τις **παρ. 4, 5, 6, 7 και 8** καθορίζεται η διαδικασία χαρακτηρισμού, ίδρυσης και αποχαρακτηρισμού πειραματικών σχολείων.

Άρθρα 76 έως 79

Με τα **άρθρα 76 έως 79** αποκαθίσταται η οργανικότητα των πειραματικών σχολείων και θεραπεύεται μία από τις σημαντικότερες στρεβλώσεις που είχαν προκληθεί με την προηγούμενη νομοθεσία.

Με τις **παρ. 1 έως 3 του άρθρου 76** καθορίζεται η διαδικασία επιλογής του εκπαιδευτικού προσωπικού. Το προσωπικό αυτό επιλέγεται με προκήρυξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται ύστερα από καταγραφή του αριθμού των οργανικών θέσεων από την οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Το διδακτικό προσωπικό επιλέγεται από το Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, διευρυμένο με δύο μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., με γνωστικό αντικείμενο στις επιστήμες αγωγής, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Με τις **παρ. 4 και 5 του άρθρου 76** καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής των υποψήφιων εκπαιδευτικών. Ως κριτήρια καθιερώνονται (α) ακαδημαϊκά και λοιπά πιστοποιημένα προσόντα, (β) το επιστημονικό έργο, (γ) κάθε επιπλέον έτος πραγματικής διδακτικής εμπειρίας πέραν της πενταετίας, και (δ) η συμμετοχή του εκπαιδευτικού σε εξωδιδακτικές δράσεις (π.χ. εγκεκριμένα ευρωπαϊκά προγράμματα, συμμετοχή σε εκπαιδευτικούς ομίλους, πολιτιστικά και περιβαλλοντικά προγράμματα, συμμετοχή με εισηγήσεις σε επιμορφωτικές εκπαιδευτικές δράσεις κ.λπ.), κριτήρια που εγγυώνται την τοποθέτηση εκπαιδευτικών που συνδυάζουν αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα με ουσιαστική εκπαιδευτική εμπειρία.

Με την **παρ. 6 του άρθρου 76** προβλέπεται η δυνατότητα κάλυψης λειτουργικών κενών με αποσπάσεις εκπαιδευτικών, οι οποίοι πρέπει, προς αποφυγήν καταστρατηγήσεων, να πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται για την κάλυψη οργανικών θέσεων. Στη διαδικασία απόσπασης δεν συμμετέχει το Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς ως προς τη διαδικασία εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις.

Με τα **άρθρα 77 και 78** καθορίζεται η κάλυψη οργανικών θέσεων και προσδιορίζεται το χρονικό σημείο, στο οποίο αναδράμει η τοποθέτηση σε οργανική θέση των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε πειραματικά σχολεία κατά την έναρξη εφαρμογής του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Επιπλέον, ρυθμίζεται το υπηρεσιακό καθεστώς των εκπαιδευτικών που κατά την έναρξη εφαρμογής του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υπηρετούν σε πειραματικά σχολεία και δεν επιθυμούν να καταλάβουν οργανική θέση σε αυτά.

Με το **άρθρο 79** ρυθμίζεται η τοποθέτηση των υπεράριθμων εκπαιδευτικών των πειραματικών σχολείων σε άλλο πειραματικό σχολείο, στο οποίο έχει δημιουργηθεί αντίστοιχο κενό. Με τον τρόπο αυτόν οι εν λόγω εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζονται σύμφωνα με την αρχή της ισότητας, καθώς δεν αφήνεται περιθώριο άνισης μεταχείρισης εκ του τυχαίου λόγου της υπεραριθμίας, και διασφαλίζεται η κάλυψη των οργανικών θέσεων των πειραματικών σχολείων από διδακτικό προσωπικό ιδίων προσόντων. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται κάθε σχολικό έτος, πριν την προκήρυξη των κενών οργανικών θέσεων της **παρ. 2 του άρθρου 76**. Ο υπεράριθμος εκπαιδευτικός που δεν υποβάλλει αίτηση για την πλήρωση οργανικής θέσης σε άλλο πειραματικό ή πρότυπο σχολείο τίθεται στη διάθεση του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου της περιοχής, στην οποία ανήκει το σχολείο αυτό.

Άρθρο 80

Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζεται η σύνδεση πειραματικών σχολείων.

Με τις **παρ. 1 και 2** ορίζεται ότι οι συνδέσεις πειραματικών σχολείων γίνονται εντός της ίδιας βαθμίδας εκπαίδευσης.

Με την **παρ. 3** καθορίζεται κατάλογος συνδεδεμένων σχολείων.

Με την **παρ. 4** σταματάει η σύνδεση μεταξύ πειραματικών σχολείων διαφορετικής βαθμίδας εκπαίδευσης για λόγους τόσο παιδαγωγικούς, όσο και ίσης μεταχείρισης των μαθητών που επιθυμούν την εισαγωγή τους σε πειραματικό γυμνάσιο. Με την ίδια παράγραφο τίθεται μεταβατική διάταξη σύμφωνα με την οποία μαθητές που κατά την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου ήδη φοιτούν σε πειραματικό δημοτικό σχολείο που είναι συνδεδεμένο με πειραματικό γυμνάσιο, δικαιούνται να εισαχθούν στο γυμνάσιο αυτό, καθώς έχουν σχετική εύλογη προσδοκία βάσει του προηγούμενου (και ήδη καταργούμενου) νόμου.

Άρθρο 81

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται η κλήρωση ως αποκλειστικός τρόπος εισαγωγής μαθητών στα πειραματικά σχολεία με στόχο τη διασφάλιση των βασικών προϋποθέσεων ενός κατά το δυνατόν τυχαίου δείγματος. Αυτός ο τρόπος εισαγωγής είναι ο προσφορότερος για την εξυπηρέτηση του σκοπού που εξυπηρετεί ο θεσμός των πειραματικών σχολείων, καθώς η τυχαιότητα του δείγματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Σε κάθε περίπτωση η κλήρωση των μαθητών και μαθητριών αφορά στην εισαγωγική σχολική τάξη και μόνο, ενώ για τη μετάβαση από το σχολείο της μίας βαθμίδας στο σχολείο της επόμενης βαθμίδας εκπαίδευσης με το οποίο συνδέεται, εφόσον αυτό υπάρχει, δεν διενεργείται επιπλέον κλήρωση. Διαδικασίες κλήρωσης μαθητών διενεργούνται μετά την εισαγωγική σχολική τάξη μόνο για τη συμπλήρωση τυχόν κενών θέσεων που προκύπτουν στην επόμενη τάξη της ίδιας ή της επόμενης βαθμίδας, στην περίπτωση που το σχολείο είναι συνδεδεμένο με σχολείο επόμενης βαθμίδας. Σύμφωνα με την **παρ. 6**, για τη διαδικασία εισαγωγής εκδίδεται κατ' έτος και το αργότερο μέχρι το τέλος του μηνός Μαρτίου απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη της Ε.Ε.Π.Π.Σ..

Με την **παρ. 2** αποδίδεται στους μαθητές η δυνατότητα να συμμετάσχουν στις διαδικασίες επιλογής ταυτοχρόνως ενός πειραματικού και ενός προτύπου σχολείου, σε αντίθεση με το υπάρχον πλαίσιο που αποκλείει την κατάθεση αίτησης τόσο σε πειραματικό, όσο και σε πρότυπο σχολείο.

Με τις **παρ. 3 και 4** ορίζεται ότι ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα για το νηπιαγωγείο, την Α΄ Δημοτικού, την Α΄ Γυμνασίου και την Α΄ Λυκείου των πειραματικών σχολείων καθορίζεται για κάθε σχολικό έτος με απόφαση της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του συλλόγου διδασκόντων κάθε σχολείου, αφού ληφθούν υπόψη οι συνθήκες λειτουργίας του, δηλαδή, κατά κύριο λόγο, οι κτηριακές δυνατότητες του σχολείου.

Με την **παρ. 5** ορίζεται ότι αριθμός των μαθητών που μπορεί να εγγραφούν στο πειραματικό δημοτικό σχολείο ή πειραματικό λύκειο είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των αποφοίτων του συνδεδεμένου πειραματικού νηπιαγωγείου ή πειραματικού γυμνασίου αντίστοιχα. Στην περίπτωση που οι ιδιαίτερες υλικοτεχνικές και άλλες συνθήκες στην επόμενη βαθμίδα επιτρέπουν μεγαλύτερο αριθμό τμημάτων από ό,τι στην κατώτερη ή επιτρέπουν αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, ο σύλλογος διδασκόντων καταθέτει αιτιολογημένη εισήγηση

στην αρμόδια διεύθυνση εκπαίδευσης, η οποία αποφασίζει τον ακριβή αριθμό των μαθητών που θα εγγραφούν στο σχολείο.

Άρθρο 82

Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζεται η διαδικασία έγκρισης ερευνητικών δραστηριοτήτων που εντάσσονται σε ερευνητικά προγράμματα Α.Ε.Ι. και προβλέπεται σχετική γνωμοδοτική αρμοδιότητα του συλλόγου διδασκόντων, καθώς ο σύλλογος έχει άμεση γνώση ως προς τη δυνατότητα υλοποίησης της δραστηριότητας και τα μέλη του καλούνται να συμμετάσχουν σε αυτήν.

Άρθρο 83

Με την **παρ. 1** ρυθμίζεται το πλαίσιο λειτουργίας των ομίλων δημιουργικότητας που μπορούν να λειτουργήσουν στα πειραματικά σχολεία. Προσδιορίζεται ο τρόπος δημιουργίας των ομίλων και η λειτουργία τους. Στην ίδια παράγραφο παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος τομέων στους οποίους αφορούν οι όμιλοι.

Με την **παρ. 2** ορίζεται ότι οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν στους ομίλους εντός του υποχρεωτικού διδακτικού ωραρίου.

Με τις **παρ. 3 και 4** καθορίζεται η συμμετοχή μαθητών από άλλα σχολεία στους ομίλους αυτούς. Συγκεκριμένα, συμμετέχουν μαθητές από σχολικές μονάδες που εντάσσονται στην ίδια ομάδα σχολείων της παρ. 2 του ά. 48 του ν. 4547/2018 (Α' 102) με το πειραματικό σχολείο, καθώς και μαθητές γειτονικού πειραματικού σχολείου στο οποίο δεν λειτουργούν όμιλοι.

Άρθρο 84

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η αποτίμηση του ιδιαίτερου έργου των πειραματικών σχολείων σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 4547/2018. Κρίσιμο στοιχείο της αποτίμησης του ιδιαίτερου έργου των πειραματικών σχολείων αποτελεί η συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του **άρθρου 72**, οι οποίες χαράσσουν το ιδιαίτερο έργο των σχολείων αυτών.

Άρθρο 85

Με την προτεινόμενη διάταξη ενισχύονται σημαντικά οι αρμοδιότητες του συλλόγου διδασκόντων των πειραματικών σχολείων, οι οποίες, υπό το καθεστώς του ν. 3966/2011 ήταν ουσιωδώς μειωμένες σε σχέση με ό,τι ισχύει στα υπόλοιπα σχολεία. Με τον τρόπο αυτό θεσπίζεται ένα δημοκρατικότερο πλαίσιο λειτουργίας, ενθαρρύνονται οι εκπαιδευτικοί για την κατάθεση προτάσεων και την ανάληψη πρωτοβουλιών και αξιοποιείται η γνώση και η εμπειρία τους ως προς τα ίδια χαρακτηριστικά του κάθε σχολείου.

Άρθρα 86 και 87

Με τις προτεινόμενες διατάξεις θεσπίζονται για πρώτη φορά πειραματικά τμήματα σε μη πειραματικά σχολεία. Πρόκειται για μία καινοτομία του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Η σύσταση των τμημάτων αυτών παρέχει τη δυνατότητα σε μη πειραματικά σχολεία να δοκιμάσουν διδακτικά εργαλεία, σχολικά εγχειρίδια και άλλο εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και διδακτικές μεθόδους με το υπάρχον διδακτικό προσωπικό και δίνει την ευκαιρία σε εκπαιδευτικούς μη πειραματικών σχολείων να πειραματιστούν σε νέες εκπαιδευτικές πρακτικές. Σκοπός των πειραματικών τμημάτων είναι η συμβολή όλων των σχολείων στην κάλυψη αναγκών του εκπαιδευτικού συστήματος σε ερευνητικές ανάγκες και η διάχυση καλών εκπαιδευτικών πρακτικών.

Άρθρο 88

Με σεβασμό στην ιστορικότητα των συγκεκριμένων σχολείων, με τις προτεινόμενες διατάξεις διατηρείται ο θεσμός των πρότυπων σχολείων, τα οποία ορίζονται ονομαστικώς εκ του νόμου.

Άρθρο 89

Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζονται οι σκοποί που εξυπηρετούνται από τα πρότυπα σχολεία και προσδιορίζονται οι εφαρμοστέες ως προς αυτά διατάξεις.

Άρθρο 90

Με την προτεινόμενη διάταξη επαναλαμβάνεται η μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νομοθετική πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία, ο τρόπος εισαγωγής στα πρότυπα γυμνάσια καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ύστερα από

σύμφωνη γνώμη της Ε.Ε.Π.Π.Σ. και ύστερα από σχετική εισήγηση του συλλόγου διδασκόντων του σχολείου.

Άρθρο 91

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η αποστολή των συμπερασματικών εκθέσεων των ΠΕ.Κ.Ε.Σ. προς στην Ε.Ε.Π.Π.Σ., για την αποτίμηση του έργου και την εισήγηση μέτρων βελτίωσης.

Άρθρο 92

Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται η χρηματοδότηση των πειραματικών και προτύπων σχολείων.

Άρθρο 93

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται η δυνατότητα συνεργασίας των πειραματικών και προτύπων σχολείων με Α.Ε.Ι. ή ερευνητικούς φορείς.

Άρθρο 94

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται η συγκρότηση της Ε.Ε.Π.Π.Σ. ως γνωμοδοτικού οργάνου στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και καθορίζονται οι αρμοδιότητές της.

Με την μεταβατική διάταξη της **παρ. 5** ορίζεται ότι η Ε.Ε.Π.Π.Σ. που ήδη υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου σχεδίου νόμου συνεχίζει τη θητεία της, ασκώντας όμως τις αρμοδιότητες του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Παρέχεται επίσης νομοθετική εξουσιοδότηση σύμφωνα με την οποία η τριετής θητεία της ήδη υπηρετούσας Ε.Ε.Π.Π.Σ. δύναται να λήξει συντομότερα, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Επιπλέον καταργείται το άρθρο 135 του ν. 4604/2019, διάταξη η οποία είχε τεθεί για έκτακτους λόγους, καθώς από την 31.12.2018 είχε λήξει η θητεία της προϋπάρχουσας Δ.Ε.Π.Π.Σ. και απαιτείτο η συγκρότηση νέου οργάνου ούτως ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια της διοίκησης.

Άρθρο 95

Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζονται η συγκρότηση και οι αρμοδιότητες του ΕΠ.Ε.Σ.

Άρθρο 96

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις που ισχύουν για τις σχολικές μονάδες της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αντίστοιχη διάταξη υπήρχε και στον προηγούμενο νόμο. Η διοικητική εμπειρία έχει δείξει ότι η πρόβλεψη αυτή έχει αποτρέψει διάφορες διοικητικές στρεβλώσεις και δυσλειτουργίες.

Άρθρο 97

Με την προτεινόμενη διάταξη προσδιορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις.

Μέρος Δ΄

Άρθρο 98

Τροποποίηση του π.δ. 38/2010

Η αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, βάσει των κανόνων που όρισε η Οδηγία 2005/36/ΕΚ, έχουν τεθεί στο π.δ. 38/2010 (Α΄ 78), με επιδιωκόμενο σκοπό την άρση των περιορισμών για την ελεύθερη κυκλοφορία των επαγγελματιών και την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενόψει των διαφορετικών συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης μεταξύ των κρατών μελών.

Με τους ν. 4093/2012 (Α΄ 222) και 4111/2013 (Α΄ 18) ο νομοθέτης τροποποίησε το π.δ. 38/2010 εισάγοντας μία νέα διαδικασία αναγνώρισης, την αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας τίτλων τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης. Ειδικότερα, με την παρ. 40 του άρθρου 30 του ν. 4111/2013 αντικαταστάθηκε ο τίτλος του π.δ. 38/2010 προσθέτοντας «και άλλες διατάξεις», οι οποίες έβαιναν πέραν των ρυθμίσεων της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ, με αποτέλεσμα η αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας να έχει θεσπιστεί από τον έλληνα νομοθέτη και να διέπεται από διατάξεις του ελληνικού δικαίου για τίτλους οι οποίοι δεν πληρούν τους όρους της εν λόγω Οδηγίας περί αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων.

Οι ανωτέρω μεταγενέστεροι νόμοι οδήγησαν σε πλήθος στρεβλώσεων όσον αφορά στην αναγνώριση της ισοδυναμίας των τίτλων σπουδών, η οποία συνίσταται σε εκτίμηση τίτλων σπουδών και του περιεχομένου τους, εφόσον οι τίτλοι αυτοί δεν προσδίδουν στον κάτοχό τους επαγγελματικά προσόντα ή δυνατότητα πρόσβασης σε επάγγελμα σε κράτος μέλος. Τούτο έχει ως συνέπεια να παρακάμπτονται οι διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος και οι αρμοδιότητες που έχει για τα θέματα αναγνώρισης τίτλων σπουδών ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

Εξάλλου, το άρθρο 50 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ, το οποίο μεταφέρθηκε στην εσωτερική νομοθεσία στο άρθρο 50 του π.δ. 38/2010, καλύπτει όλες τις περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Κατόπιν τούτου, προτείνεται η κατάργηση των μεταγενέστερων τροποποιήσεων του εν λόγω π.δ. που αφορούν στη δεύτερη διαδικασία αναγνώρισης, η οποία, εξάλλου, δεν υφίσταται μέχρι σήμερα στο παράγωγο ενωσιακό δίκαιο.

Τέλος, η προτεινόμενη τροποποίηση έχει ως σκοπό την κατάργηση του Συμβουλίου Αναγνώρισεως Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ), ενώ εφεξής το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.), θα επιτελεί τον επιδιωκόμενο σκοπό της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ και του π.δ. 38/2010, καθώς η διαδικασία που ακολουθεί το ΣΑΕΠ είναι χρονοβόρα και δυσλειτουργική. Κύριος σκοπός του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας είναι η επαλήθευση, από τον αρμόδιο φορέα στο κράτος μέλος καταγωγής του τίτλου, των όσων ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 50 του π.δ. 38/2010, με την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο, προκειμένου η διαδικασία να καταστεί ταχύτερη και πιο ευέλικτη. Εν συνεχεία, ο ενδιαφερόμενος θα προσκομίζει την απόφαση του Α.Τ.Ε.Ε.Ν. στον οικείο επαγγελματικό σύλλογο-φορέα, προκειμένου να αποφανθεί επί της διαδικασίας εγγραφής του σε αυτόν και να ασκήσει το αντίστοιχο επάγγελμα.

Άρθρο 99

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ΄

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 99 ρυθμίζονται οι μεταβατικές διατάξεις του μέρους Δ΄.

Μέρος Ε΄**Διατάξεις για το Λύκειο και την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση****Κεφάλαιο Α΄****Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση****Άρθρο 100****Τροποποίηση του ν. 4186/2013**

Με τις **παρ. 1, 2 και 3** ορίζονται τα σχετικά με το ωράριο λειτουργίας των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων του Γενικού Λυκείου (ημερήσιου και εσπερινού). Από το σχολικό έτος 2020-2021 η Β΄ τάξη δεν έχει πλέον ομάδες προσανατολισμού, διότι σε αυτή ολοκληρώνεται η εγκύκλια παιδεία. Στη Γ΄ τάξη Γενικού Λυκείου από το σχολικό έτος 2019-2020 προστίθεται μία ομάδα προσανατολισμού ώστε να αντιστοιχεί μια ομάδα σε κάθε επιστημονικό πεδίο.

Με την **παρ. 4** καθορίζεται ο τρόπος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από το ακαδημαϊκό έτος 2020- 2021, δηλαδή για τους μαθητές που θα είναι στη Γ΄ Λυκείου το σχολικό έτος 2019-2020.

Συγκεκριμένα ορίζεται ότι οι αποφοίτων του ημερήσιου γενικού λυκείου (ΓΕ.Λ.) εισάγονται στις Σχολές, τα Τμήματα και τις Εισαγωγικές Κατευθύνσεις Τμημάτων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.), των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.Τ.Ε.) του Υπουργείου Τουρισμού είτε με την επιτυχή ολοκλήρωση των απολυτηρίων εξετάσεων της Γ΄ Λυκείου, αν επιθυμούν εισαγωγή σε Τμήμα με θέσεις ελεύθερης πρόσβασης (ΤΕΠ) είτε με συμμετοχή σε πανελλαδικές εξετάσεις για τα λοιπά Τμήματα. Διευκρινίζεται ότι η εισαγωγή σε ΤΕΠ απαιτεί επιτυχή απόλυση από τη Γ΄ Λυκείου και επιτυχία στο απαιτούμενο ειδικό μάθημα ή πρακτική δοκιμασία.

Η εισαγωγή στις Σχολές των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) και Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών (Α.Σ.Σ.Υ.), των Σχολών της Αστυνομικής και Πυροσβεστικής Ακαδημίας, της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), καθώς και των Σχολών Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ. και Λιμενοφυλάκων γίνεται μέσω πανελλαδικών εξετάσεων με την επιφύλαξη ειδικών προϋποθέσεων, διαδικασιών και όρων εισαγωγής που ορίζονται από τις κείμενες για τις Σχολές αυτές διατάξεις.

Αντίστοιχες διατάξεις εισάγονται για τα εσπερινά, για τις Σχολές στις οποίες δικαιούνται πρόσβαση (ως ίσχυε έως σήμερα). Ορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν για να εισαχθούν σε θέσεις σε ποσοστό θέσεων επιπλέον του αριθμού εισακτέων. Σε κάθε περίπτωση, δίνεται η δυνατότητα σε κατόχους απολυτηρίου εσπερινού ΓΕ.Λ. να μην κάνουν χρήση του δικαιώματος εισαγωγής σε ειδικό ποσοστό αλλά να συμμετέχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις ως υποψήφιοι στην κατηγορία αποφοίτων ημερήσιου ΓΕ.Λ., με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για αυτούς.

Περαιτέρω ορίζεται πώς προκύπτουν τα ΤΕΠ, ότι πραγματοποιείται μεταβολή των ΤΕΠ και ΤΠΕΕ κάθε ακαδημαϊκό έτος ανάλογα με τις δηλώσεις των υποψηφίων κάθε φορά και καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα δήλωσης των Τμημάτων Προτίμησης με την πρώτη δήλωση να λαμβάνει χώρα για τους μαθητές της Β΄ τάξης ΓΕ.Λ. μέχρι τις 30 Ιουνίου με περιορισμένο αριθμό προτιμήσεων τμημάτων. Οι υποψήφιοι των ημερήσιων και των εσπερινών ΓΕΛ υποβάλουν δήλωση για τις θέσεις που προβλέπονται για τη δική τους κατηγορία. Έτσι ένα Τμήμα μπορεί να προκύψει ΤΕΠ για μία κατηγορία και ΤΠΠΕ για την άλλη κατηγορία.

Η προθεσμία και ο αριθμός προτιμήσεων που δύνανται να δηλώσουν οι μαθητές ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ακόμα, περιγράφεται ο τρόπος κατάταξης των Τμημάτων σε ΤΕΠ και ΤΠΠΕ ανάλογα με τις δηλώσεις προτίμησης των υποψηφίων, ορίζεται ότι όσοι μαθητές δεν υποβάλουν την Α΄ Δήλωση προτίμησης χάνουν το δικαίωμα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με ή χωρίς πανελλαδικές εξετάσεις για το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το σχολικό έτος αποφοίτησής τους από το Λύκειο. Επιπλέον, περιγράφεται το χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών σε περίπτωση που προκύψει ΤΕΠ καθώς και η διαδικασία που θα ακολουθηθεί με τις θέσεις των ΤΕΠ που δεν επιλέγονται τελικά τον Φεβρουάριο της Γ΄ τάξης ΓΕ.Λ.

Ακόμα, ορίζεται η διαδικασία που ακολουθεί την ολοκλήρωση των πανελλαδικών εξετάσεων με τη γνωστοποίηση της βαθμολογίας και τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού.

Στην **παρ. 5** καθορίζονται τα επιστημονικά πεδία και ο τρόπος πρόσβασης σε αυτά μέσω των ομάδων προσανατολισμού. Οι ομάδες προσανατολισμού και τα επιστημονικά πεδία είναι τέσσερα. Οι υποψήφιοι της ομάδας προσανατολισμού ανθρωπιστικών σπουδών, ήτοι του πρώτου (1^{ου}) Επιστημονικού Πεδίου, εξετάζονται στα μαθήματα Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Αρχαία Ελληνικά, Ιστορία και Κοινωνιολογία. Οι υποψήφιοι της ομάδας προσανατολισμού θετικών σπουδών, ήτοι του δεύτερου (2^{ου}) επιστημονικού πεδίου, εξετάζονται

στα μαθήματα Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Φυσική, Χημεία και Μαθηματικά. Οι υποψήφιοι της ομάδας προσανατολισμού σπουδών υγείας, ήτοι του τρίτου (3^{ου}) επιστημονικού πεδίου εξετάζονται στα μαθήματα Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Φυσική, Χημεία και Βιολογία.

Οι υποψήφιοι της ομάδας προσανατολισμού σπουδών οικονομίας και πληροφορικής, ήτοι του τέταρτου (4^{ου}) επιστημονικού πεδίου, εξετάζονται στα μαθήματα Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Μαθηματικά, Πληροφορική (δηλαδή την έως σήμερα ονομαζόμενη «ανάπτυξη εφαρμογών σε προγραμματιστικό περιβάλλον») και Οικονομία (ή άλλως «αρχές οικονομικής θεωρίας»).

Στην **παρ. 6** αλλάζει ο τίτλος κεφαλαίου στον ν. 4186/2013. Με το παρόν νομοσχέδιο έγινε και προσπάθεια κωδικοποίησης των έως σήμερα υφιστάμενων διατάξεων για τις πανελλαδικές εξετάσεις, ως εκ τούτου, και για να περιληφθούν αυτές στον ν. 4186/2013 απαιτήθηκε η προσθήκη άρθρων και αλλαγής της ονομασίας του συγκεκριμένου κεφαλαίου.

Στην **παρ. 7** επέρχεται βελτίωση του άρθρου για τις πανελλαδικές εξετάσεις για να συμπεριληφθούν και τα μουσικά μαθήματα που δίνουν οι υποψήφιοι σε μουσικά τμήματα.

Στην **παρ. 8** καθορίζεται ο τρόπος πρόσβασης παλαιών αποφοίτων προηγούμενων ετών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είτε α) σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) με υποβολή μηχανογραφικού, χωρίς νέα εξέταση, ούτε στα ειδικά μαθήματα, ούτε στις πρακτικές δοκιμασίες, με εξαίρεση βέβαια ειδικές διατάξεις άλλων Σχολών (όπως τις προκαταρκτικές εξετάσεις των στρατιωτικών σχολών), και συγκεκριμένα από το ποσοστό του δέκα τοις εκατό (10%) του αριθμού εισακτέων οι θέσεις κατανέμονται σε ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) για όσους συμμετείχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις το αμέσως προηγούμενο έτος και σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) για όσους συμμετείχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις δύο (2) έτη πριν, είτε β) με συμμετοχή, όποιο έτος επιθυμούν, στις πανελλαδικές εξετάσεις με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους αποφοίτους του ημερήσιου ΓΕ.Λ., είτε β) με συμμετοχή σε ειδικό ποσοστό για συγκεκριμένες κατηγορίες (ΕΠΑ.Λ., εσπερινά). Ορίζεται τέλος ότι οι απόφοιτοι παλαιών ετών δεν έχουν δικαίωμα εισαγωγής σε ΤΕΠ.

Επίσης με το άρθρο 13Δ που προστίθεται στον ν. 4186/2013 καθορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για ρύθμιση συγκεκριμένων θεμάτων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και των συναρμόδιων Υπουργείων.

Στις **παρ. 9 και 10** καθορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για ρύθμιση θεμάτων για την εισαγωγή λειτουργίας του Λυκείου με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Στις **παρ. 11 και 12** περιλαμβάνονται μεταβατικές διατάξεις για τις εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021.

Στις **παρ. 13 και 14** περιέχονται οι τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις.

Κεφάλαιο Β΄

Αξιολόγηση των μαθητών του Γενικού Λυκείου

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Ε΄ και ειδικότερα με τα **άρθρα 101 έως 115** καθορίζεται το σύνολο του συστήματος αξιολόγησης των μαθητών των τριών τάξεων του Λυκείου, τόσο ως προς τη διαδικασία όσο και ως προς τις προϋποθέσεις προαγωγής και απόλυσής τους, με απώτερο στόχο την εμπέδωση ίσης και δίκαιης αντιμετώπισης όλων των μαθητών των Γενικών Λυκείων, λαμβάνοντας συγχρόνως μέριμνα για ειδικές κατηγορίες μαθητών, ώστε να τους επιτραπεί η απρόσκοπτη πρόοδος εντός του σχολικού συστήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του **άρθρου 101** ορίζεται ο σκοπός της αξιολόγησης, ενώ με το **άρθρο 102** δίνονται οι ορισμοί και με το **άρθρο 103** καθορίζεται ο τρόπος και τα κριτήρια διαμόρφωσης της βαθμολογίας εκάστου τετραμήνου.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις των **άρθρων 104 έως 108** καθορίζεται η βαθμολογική κλίμακα, η διαδικασία διεξαγωγής προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων, καθώς και των επαναληπτικών εξετάσεων, ενώ με τα **άρθρα 109, 110 και 111** ορίζεται η εξαγωγή του Μέσου Όρου εκάστου μαθήματος, καθώς και του Γενικού Μέσου Όρου.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των **άρθρων 112, 113 και 114** ορίζονται οι προϋποθέσεις προαγωγής, απόλυσης και απόρριψης των μαθητών, καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης ειδικών κατηγοριών μαθητών (κατ' ιδίαν διδαχθέντων, στρατεύσιμων μαθητών και μαθητών που μετεγγράφονται από ξένα σχολεία του εξωτερικού).

Τέλος με τις προτεινόμενες διατάξεις του **άρθρου 115** διευκρινίζονται θέματα αναβαθμολόγησης και υπολογισμού του βαθμού, ενώ το **άρθρο 116** ορίζει την αντιστοίχιση

τάξεων του εσπερινού Γενικού Λυκείου με τις αντίστοιχες του ημερησίου κατά το μεταβατικό διάστημα κατά το οποίο συνυπάρχουν τάξεις του παλαιού τετραετούς και του νέου τριετούς εσπερινού Γενικού Λυκείου.

Κεφάλαιο Γ΄

Αξιολόγηση μαθητών των Επαγγελματικών Λυκείων και των μαθητευόμενων του «Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας»

Άρθρο 117

Χαρακτηρισμός των διδασκόμενων μαθημάτων

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου αναφέρονται οι διακρίσεις των μαθημάτων της Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξης του Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.).

Στην **παρ. 2** προβλέπονται οι κλάδοι στους οποίους χωρίζονται τα μαθήματα της Γενικής Παιδείας και συγκεκριμένα ορίζεται ότι το μάθημα «Μαθηματικά» των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων ΕΠΑ.Λ. χωρίζεται σε δύο κλάδους: α) Άλγεβρα και β) Γεωμετρία. Το μάθημα «Φυσικές Επιστήμες» της Α΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. χωρίζεται σε τρεις κλάδους: α) Φυσική, β) Χημεία και γ) Βιολογία και το μάθημα «Φυσικές Επιστήμες» της Β΄ τάξης ημερησίου και τριετούς εσπερινού ΕΠΑ.Λ., καθώς και της Γ΄ τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. χωρίζεται σε δύο κλάδους: α) Φυσική και β) Χημεία.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων Τομέα και Ειδικότητας ως θεωρητικά, εργαστηριακά, σχεδιαστικά και μεικτά (με θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος).

Στην **παρ. 4** προβλέπεται ότι ως προς τον τρόπο εξέτασης των μαθητών κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις του ημερήσιου και τριετούς εσπερινού ΕΠΑ.Λ. από το σχολικό έτος 2018-2019 και εφεξής, τα μαθήματα ή κλάδοι μαθημάτων χαρακτηρίζονται ως: Γραπτώς εξεταζόμενα και Μη εξεταζόμενα

Στην **παρ. 5** του προτεινόμενου άρθρου δίνεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), να καθορίσει τα γραπτώς εξεταζόμενα και τα μη εξεταζόμενα μαθήματα ή τους κλάδους μαθημάτων κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις του ημερήσιου και τριετούς εσπερινού ΕΠΑ.Λ..

Άρθρο 118**Βαθμολογική κλίμακα**

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται η βαθμολογική κλίμακα, με βάση την οποία υπολογίζονται οι βαθμοί επίδοσης των μαθητών σε όλα τα μαθήματα.

Στις **παρ. 2, 3** και **4** του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι ο προφορικός βαθμός Τετραμήνου (Π.Β.Τ.) κάθε μαθήματος δίδεται σε ακέραιο αριθμό, ότι ο μέσος όρος (Μ.Ο.) των Π.Β.Τ. αποτελεί τον Ετήσιο Προφορικό Βαθμό (Ε.Π.Β.) σε κάθε μάθημα και δίδεται ως δεκαδικός, όπου απαιτείται, και ότι ο Βαθμός Ετήσιας Επίδοσης (Β.Ε.Ε.) κάθε μαθήματος δίδεται με προσέγγιση δεκάτου, όπου απαιτείται.

Στις **παρ. 5** και **6** προβλέπεται ότι η βαθμολόγηση της γραπτής και της προφορικής εξέτασης μαθημάτων κατά τη διάρκεια των τετραμήνων και κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες-πτυχιακές εξετάσεις γίνεται στην κλίμακα 0-100 και ο τελικός βαθμός του γραπτού ανάγεται στην κλίμακα 0-20.

Άρθρο 119**Προφορικός Βαθμός Τετραμήνου (Π.Β.Τ)**

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι όλα τα μαθήματα εξετάζονται και βαθμολογούνται χωριστά ανά τετράμηνο.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ο τρόπος εξέτασης και βαθμολόγησης των μαθημάτων Γενικής Παιδείας που χωρίζονται σε κλάδους, και συγκεκριμένα αναφέρεται ότι εξετάζονται και βαθμολογούνται χωριστά για κάθε κλάδο, σε κάθε τετράμηνο. Στο τέλος κάθε τετραμήνου καταχωρίζεται ο Π.Β.Τ του μαθήματος, ο οποίος προκύπτει από τον Μ.Ο. των Π.Β.Τ. των κλάδων του μαθήματος. Ο Π.Β.Τ. του μαθήματος δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του Βαθμού Ετήσιας Επίδοσης (Β.Ε.Ε.) του μαθήματος.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται ο τρόπος εξέτασης και βαθμολόγησης των μεικτών μαθημάτων και συγκεκριμένα αναφέρεται ότι εξετάζονται και βαθμολογούνται χωριστά για κάθε μέρος τους. Στο τέλος κάθε τετραμήνου καταχωρίζεται ο Π.Β.Τ. του μεικτού μαθήματος, ο οποίος προκύπτει από το Μ.Ο. των Π.Β.Τ. των δύο μερών του μαθήματος. Ο Π.Β.Τ. του μεικτού μαθήματος δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του Β.Ε.Ε. του μεικτού μαθήματος.

Άρθρο 120

Ενδιάμεσες προφορικές, πρακτικές και γραπτές εξετάσεις

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας των μαθημάτων, η πρόοδος των μαθητών ελέγχεται με προφορική ή πρακτική εξέταση, η οποία διενεργείται με την υποβολή ερωτήσεων ή την ανάθεση εκτέλεσης συγκεκριμένου έργου στην ύλη του μαθήματος της ημέρας και η επίδοση των μαθητών συνεκτιμάται στον προφορικό βαθμό τετραμήνου.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται η διενέργεια γραπτών εξετάσεων για τον έλεγχο της κατά μάθημα επίδοσης και επιμέλειας των μαθητών κατά τη διάρκεια των τετραμήνων οι οποίες μπορεί να είναι: α) γραπτές δοκιμασίες σύντομης διάρκειας που διενεργούνται χωρίς προειδοποίηση των μαθητών στην ύλη του μαθήματος της ημέρας, β) γραπτές ωριαίες δοκιμασίες επαναληπτικού χαρακτήρα οι οποίες καλύπτουν μία σειρά διδαγμένων κεφαλαίων/ενοτήτων και διεξάγονται ύστερα από βραχείας διάρκειας προειδοποίηση των μαθητών. Επίσης προβλέπεται ότι για τα «γραπτώς εξεταζόμενα» μαθήματα, κατά τη διάρκεια του Α' τετραμήνου πραγματοποιείται υποχρεωτικά μία γραπτή δοκιμασία επαναληπτικού χαρακτήρα και για τα «μη εξεταζόμενα μαθήματα», εκτός των μαθημάτων Προσανατολισμού, «Αγωγή Υγείας» και «Φυσική Αγωγή», διενεργείται υποχρεωτικά σε κάθε τετράμηνο, από μία γραπτή ή προφορική ή πρακτική δοκιμασία επαναληπτικού χαρακτήρα ή συνδυασμός αυτών.

Άρθρο 121

Τρόπος αξιολόγησης και εξέτασης των μαθημάτων κατά τη διάρκεια των τετραμήνων

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου αναφέρονται τα στοιχεία που συνεκτικά ο εκπαιδευτικός για την αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή κατά τη διάρκεια των τετραμήνων στα γραπτώς εξεταζόμενα ή μη εξεταζόμενα μαθήματα κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι για την αξιολόγηση των μαθητών στις ενδιάμεσες γραπτές, πρακτικές ή προφορικές δοκιμασίες, κατά τη διάρκεια των τετραμήνων, τα θέματα θέτονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να ελεγχθούν παράμετροι όπως η αποκτηθείσα γνώση των μαθητών, η κατοχή και κατανόηση των γνωστικών στοιχείων, η ικανότητα κριτικής ανάλυσης και σύνθεσης, η επεξεργασία, η αξιοποίηση και η εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων, η αξιολόγηση δεδομένων κλπ.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π., καθορίζεται ο τρόπος εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων κάθε τάξης κατά τη διάρκεια των τετραμήνων.

Άρθρο 122

Λοιπά θέματα βαθμολόγησης ανά τετράμηνο

Στις **παρ. 1 και 2** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι δεν κατατίθεται βαθμολογία για μάθημα ή κλάδο μαθήματος που για οποιονδήποτε λόγο διδάχθηκε λιγότερο από δέκα ώρες, εάν αποδεδειγμένα και δικαιολογημένα οι διδάσκοντες δε διαθέτουν επαρκή στοιχεία για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών ούτε για τα μαθήματα «Θρησκευτικά» και «Φυσική Αγωγή» για τους μαθητές και που έχουν απαλλαγεί από την παρακολούθησή τους.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι με τη λήξη του Α' και του Β' τετραμήνου κάθε εκπαιδευτικός καταθέτει στον Διευθυντή του σχολείου ονομαστική κατάσταση βαθμολογίας για κάθε τάξη ή τμήμα χωριστά και στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι αν από την ονομαστική κατάσταση βαθμολογίας λείπει βαθμός μαθητή, ο διδάσκων δικαιολογεί την έλλειψη του βαθμού με ενυπόγραφη σημείωση πάνω στην κατάσταση.

Στην **παρ. 5** προβλέπεται η διαδικασία καταχώρισης στο πληροφοριακό σύστημα της προφορικής βαθμολογίας των μαθητών με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου και του διδάσκοντος εκπαιδευτικού και συγκεκριμένα για το Β' τετράμηνο ορίζεται ότι η καταχώριση γίνεται πριν από την έναρξη των γραπτών προαγωγικών ή απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων.

Στην **παρ. 6** αναφέρεται ότι μαθητής που δεν παραδίδει υποχρεωτική ατομική εργασία που του έχει ανατεθεί βαθμολογείται στην εργασία αυτή με τον κατώτερο βαθμό «κακώς», μηδέν (0).

Άρθρο 123

Κοινοποίηση προφορικής βαθμολογίας - Ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων

Στις **παρ. 1, 2, 3, 4 και 5** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται η διαδικασία ενημέρωσης των γονέων και κηδεμόνων των ανήλικων μαθητών και των ίδιων των ενήλικων μαθητών για την πρόοδό τους από τους εκπαιδευτικούς. Επιπλέον προβλέπεται η οργάνωση συναντήσεων εκπαιδευτικών και κηδεμόνων σύμφωνα με πρόγραμμα συναντήσεων και η επίδοση των ελέγχων προόδου.

Άρθρο 124

Χρόνος και διάρκεια διεξαγωγής προαγωγικών, απολυτήριων - πτυχιακών εξετάσεων και εξετάσεων ειδικών εξεταστικών περιόδων

Στις **παρ. 1** και **2** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι οι γραπτές προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις διεξάγονται μετά τη λήξη των μαθημάτων του Β' τετραμήνου και οι εξετάσεις των ειδικών εξεταστικών περιόδων διεξάγονται μετά τη λήξη των προαγωγικών, απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων. Επίσης προβλέπεται ότι όλες οι ως άνω εξετάσεις κάθε μαθήματος είναι δίωρης διάρκειας με εξαίρεση τα μαθήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως Σχεδιαστικά και για το μάθημα «Νέα Ελληνικά», που η είναι τρίωρες.

Άρθρο 125

Εξεταστέα ύλη μαθημάτων

Στις **παρ. 1** έως **4** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ο προσδιορισμός της εξεταστέας ύλης για τα «γραπτώς εξεταζόμενα» μαθήματα στις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις και για τις γραπτές ή προφορικές εξετάσεις των ειδικών εξεταστικών περιόδων. Επίσης ορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της εξεταστέας ύλης ανάλογα αν το μάθημα γίνεται από έναν ή περισσότερους εκπαιδευτικούς και ο χρόνος γνωστοποίησης αυτής στους μαθητές.

Άρθρο 126

Θέματα των εξετάσεων

Οι **παρ. 1** έως **5** του προτεινόμενου άρθρου αφορούν στα θέματα των προαγωγικών, απολυτηρίων, πτυχιακών εξετάσεων και των αντίστοιχων εξετάσεων των ειδικών εξεταστικών περιόδων. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι τα θέματα διατυπώνονται με τη συνεργασία των εκπαιδευτικών που διδάσκουν το ίδιο μάθημα σε κάθε τάξη του Λυκείου, είναι κοινά για όλα τα τμήματα της τάξης και συνυπογράφονται από τον Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ., εξάγονται από την ύλη που ορίζεται ως εξεταστέα για κάθε μάθημα, είναι ανάλογα με εκείνα που υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια και στις οδηγίες του Ι.Ε.Π., διατρέχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης, ελέγχουν ευρύ φάσμα μαθησιακών αποτελεσμάτων και διδακτικών στόχων

και είναι κλιμακούμενου βαθμού δυσκολίας. Οι μαθητές απαντούν υποχρεωτικά σε όλα τα θέματα.

Στην **παρ. 6** ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π. Πολιτικής, καθορίζεται ο τρόπος εξέτασης των «γραπτώς εξεταζόμενων» μαθημάτων στις προαγωγικές, πτυχιακές και απολυτήριες εξετάσεις.

Άρθρο 127

Διαδικασία Προαγωγικών, Απολυτήριων και Πτυχιακών εξετάσεων

Στις **παρ. 1** και **2** του προτεινόμενου άρθρου αναφέρεται ότι οι προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις διενεργούνται με την ευθύνη του Διευθυντή και των διδασκόντων σε κάθε ΕΠΑ.Λ και το πρόγραμμα αυτών ορίζεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων και ανακοινώνεται από το Διευθυντή στους μαθητές, πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων.

Στις **παρ. 3** και **4** προβλέπεται ο τρόπος ορισμού των θεμάτων, τα οποία πρέπει να είναι κοινά για όλα τα τμήματα της τάξης εκτός αν συντρέχει σοβαρός λόγος ο οποίος αναγράφεται με σημείωση στο έγγραφο που περιέχει τα θέματα και παράλληλα συντάσσεται σχετική πράξη στο Βιβλίο Πράξεων του Διευθυντή του σχολείου.

Στην **παρ. 5** προβλέπεται η περίπτωση που ο διδάσκων το μάθημα δεν μπορεί να ορίσει τα θέματα λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, οπότε τα θέματα ορίζονται από άλλον εκπαιδευτικό της ίδιας ειδικότητας ή, αν δεν υπάρχει, από εκπαιδευτικό που έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, ο οποίος ορίζεται από το Διευθυντή του σχολείου. Αν δεν υπηρετεί στη σχολική μονάδα εκπαιδευτικός που έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα, τότε ορίζεται από τον αρμόδιο Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης άλλος εκπαιδευτικός.

Στις **παρ. 6** και **7** προβλέπεται ότι τα θέματα διανέμονται φωτοτυπημένα ή υπαγορεύονται ή γράφονται στον πίνακα και οι μαθητές απαντούν σε φύλλο χαρτιού (κόλλα αναφοράς ή κόλλα σχεδίου) που φέρει τη σφραγίδα του σχολείου, την υπογραφή του Διευθυντή και ειδική εκτύπωση για την αναγραφή των προκαταρκτικών στοιχείων και της βαθμολογίας του γραπτού δοκιμίου.

Στην **παρ.8** προβλέπεται ο αριθμός των επιτηρητών σε κάθε αίθουσα και οι υποχρεώσεις τους μετά το τέλος της εξέτασης και στην παράγραφο 9 αναφέρεται ότι μετά τη λήξη των προαγωγικών, απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων ο Σύλλογος των Διδασκόντων αποφασίζει

για την προαγωγή, την απόλυση και τη χορήγηση πτυχίου στους μαθητές ή για την παραπομπή σε συμπληρωματική εξέταση κατά την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο ή την επανάληψη φοίτησης των μαθητών.

Άρθρο 128

Προαγωγή - παραπομπή μαθητών Α', Β' τάξεων ΕΠΑ.Λ.

Στις **παρ. 1 και 2** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι οι μαθητές των Α' και Β' τάξεων προάγονται όταν ο Γ.Μ.Ο. των μαθημάτων τους είναι ίσος ή μεγαλύτερος του εννέα και 0,5 (9,5) διαφορετικά παραπέμπονται σε ειδική εξεταστική περίοδο τον Ιούνιο του ίδιου έτους.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται ότι στην ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου εξετάζονται γραπτά και προφορικά στα μαθήματα στα οποία ο Β.Ε.Ε. είναι μικρότερος του εννέα και 0,5 (9,5). Ο Μ.Ο. του προφορικού και του γραπτού βαθμού αποτελεί τον Β.Ε.Ε. του μαθήματος. Οι μαθητές προάγονται εφόσον έχουν Γ.Μ.Ο. τουλάχιστον εννέα και 0,5 (9,5). Αν δεν προαχθούν ούτε και στην ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου επαναλαμβάνουν τη φοίτηση.

Στην **παρ. 4** καθορίζεται αναλυτικά ο τρόπος που εξετάζονται οι μαθητές κατά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου στα μαθήματα τα οποία έχουν κλάδους, στα εργαστηριακά και στα μεικτά μαθήματα.

Άρθρο 129

Απόλυση και απόκτηση πτυχίου - παραπομπή μαθητών Γ' τάξης ΕΠΑ.Λ.

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι οι μαθητές της Γ' τάξης του ημερήσιου ΕΠΑ.Λ. από το σχολικό έτος 2018 – 2019 και εφεξής και της Γ' τάξης του τριετούς εσπερινού ΕΠΑ.Λ. από το σχολικό έτος 2019 – 2020 και εφεξής α) απολύονται, όταν ο Γ.Μ.Ο. είναι τουλάχιστον εννέα και 0,5 (9,5) και αποκτούν πτυχίο, όταν ο Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. των μαθημάτων ειδικότητας της Γ' τάξης, είναι τουλάχιστον εννέα και 0,5 (9,5) και σε κανένα από τα μαθήματα αυτά ο Β.Ε.Ε. δεν είναι μικρότερος του οκτώ (08,00).

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ο τρόπος εξέτασης των μαθητών της Γ' τάξης ΕΠΑ.Λ. που δεν απολύονται ή δε λαμβάνουν πτυχίο ή και τα δύο, και παραπέμπονται σε ειδικές εξεταστικές περιόδους τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους.

Στην **παρ. 3** υπάρχει πρόβλεψη για τους μαθητές που μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου δεν λαμβάνουν απολυτήριο ή δεν λαμβάνουν

πτυχίο ή και τα δύο και οι οποίοι είτε επαναλαμβάνουν τη φοίτηση είτε προσέρχονται στις επόμενες εξεταστικές περιόδους οποιουδήποτε άλλου σχολικού έτους, εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά.

Στην **παρ. 4** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται η περίπτωση των μαθητών που δε λαμβάνουν απολυτήριο ή και πτυχίο στην εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου του συγκεκριμένου σχολικού έτους ούτε στις ειδικές εξεταστικές περιόδους του Ιουνίου, Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους οπότε μπορούν να προσέλθουν στις εξεταστικές περιόδους Μαΐου-Ιουνίου των επόμενων σχολικών ετών, και να εξεταστούν προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας. Σε όσα από τα παραπάνω μαθήματα στα οποία εξετάστηκαν ο Β.Ε.Ε τους είναι μικρότερος του εννέα και 0,5 (9,5), παραπέμπονται στις ειδικές εξεταστικές περιόδους Ιουνίου, Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους και εξετάζονται προφορικά και γραπτά μόνο σε αυτά τα μαθήματα.

Στην **παρ. 5** προβλέπεται ότι για την εξεταστέα ύλη, τα εξεταζόμενα μαθήματα, τη διαδικασία απόλυσης, απόκτησης πτυχίου και παραπομπής των μαθητών της παρ. 3, ισχύουν τα ίδια που ισχύουν για τους μαθητές της Γ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. του σχολικού έτους που προσέρχονται στις εξετάσεις.

Στην **παρ. 6** αναφέρεται ότι τα ίδια κατ' αντιστοιχία ισχύουν και για τους ανωτέρω μαθητές, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και δεν λαμβάνουν πτυχίο στις ειδικές εξεταστικές περιόδους Ιουνίου, Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους.

Άρθρο 130

Μαθητές παρελθόντων ετών

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ο τρόπος εξέτασης των εξής κατηγοριών μαθητών:

α) της Γ΄ τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 καθώς και της Γ΄ τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικών ετών 2015-2016 και 2016-2017, οι οποίοι είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση απολυτηρίου ή πτυχίου, ή και τα δύο, και οι οποίοι από το σχολικό έτος 2018-2019 και εφεξής, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου της Γ΄ τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ.,

β) της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 καθώς και της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018, οι οποίοι είχαν παραπεμφθεί για

την απόκτηση απολυτηρίου ή πτυχίου, ή και τα δύο, και οι οποίοι για τα σχολικά έτη 2018-2019 και 2019-2020, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. και

γ) της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 καθώς και της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018, οι οποίοι είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση απολυτηρίου ή πτυχίου ή και τα δύο, και οι οποίοι από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης, ανάλογα με το αν έχουν απολυτήριο και δεν έχουν πτυχίο ή αν έχουν πτυχίο και δεν έχουν απολυτήριο ή αν δεν έχουν απολυτήριο.

Στην **παρ. 2** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ο τρόπος εξέτασης των εξής κατηγοριών μαθητών:

α) της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 καθώς και της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικών ετών 2015-2016 και 2016-2017, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας, είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση πτυχίου και οι οποίοι από το σχολικό έτος 2018-2019 και εφεξής, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ.,

β) της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 καθώς και της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση πτυχίου και οι οποίοι για τα σχολικά έτη 2018-2019 και 2019-2020, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. και

γ) της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 καθώς και της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση πτυχίου και οι οποίοι από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ότι η αξιολόγηση των μαθητών της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. και Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν.3475/2006, καθώς και ο τρόπος αξιολόγησης των μαθημάτων που διδάχθηκαν, διέπεται από τις διατάξεις του π.δ. 50/2008, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, λαμβάνοντας υπόψη και το παρόν άρθρο και το άρθρο 128. Η αξιολόγηση των μαθητών της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικών ετών 2015-2016 και

2016-2017 και Δ' τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018 καθώς και ο τρόπος αξιολόγησης των μαθημάτων που διδάχθηκαν, διέπεται από τις διατάξεις του π.δ. 56/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, λαμβάνοντας υπόψη και το παρόν άρθρο και το άρθρο 128.

Άρθρο 131

Εξεταστέα ύλη - προφορικές εξετάσεις - μαθήματα με κλάδους -εργαστηριακά μαθήματα και μεικτά μαθήματα με εργαστηριακό μέρος

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως για τους μαθητές και τις μαθήτριες της Α', Β' και Γ' τάξης του ΕΠΑ.Λ, η εξεταστέα ύλη είναι αυτή που τους ανακοινώνεται κατά το σχολικό έτος που προσέρχονται στις εξετάσεις.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται πως για τους μαθητές της Γ' τάξης του ημερήσιου ΕΠΑ.Λ. από το σχολικό έτος 2018-2019 και της Γ' τάξης του τριετούς εσπερινού ΕΠΑ.Λ. από το σχολικό έτος 2019-2020, καθώς και για τους μαθητές και τις μαθήτριες της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. και Δ' τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 η εξεταστέα ύλη είναι αυτή που είχε οριστεί στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών κατά το σχολικό έτος της φοίτησης τους. Για τους μαθητές της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2015-2016, 2016-2017 του ν. 4186/2013 και τους μαθητές της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2016-2017, 2017-2018 του ν. 4186/2013 η εξεταστέα ύλη είναι αυτή που είχε οριστεί κατά το σχολικό έτος της φοίτησης τους στην τελευταία τάξη.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται πως η προφορική εξέταση προηγείται της γραπτής και διενεργείται σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζεται από τον Διευθυντή του Σχολείου, ενώπιον τριμελούς επιτροπής. Καθορίζεται η σύνθεση της τριμελούς επιτροπής και προβλέπεται πως ο Μ.Ο. των βαθμών των δύο καθηγητών είναι ο προφορικός βαθμός του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα.

Στην **παρ. 4** προβλέπεται ότι για τους μαθητές που παραπέμφθηκαν στην ειδική εξεταστική περίοδο Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου, εάν έχουν Β.Ε.Ε. μικρότερο του εννέα και 0,5 (9,5) σε μαθήματα που έχουν κλάδους, εξετάζονται γραπτά και προφορικά μόνο σε εκείνον τον κλάδο που ο Β.Ε.Ε τους είναι μικρότερος του εννέα και 0,5 (9,5).

Στην **παρ. 5** προβλέπεται ο τρόπος εξέτασης των μαθητών των ν. 3475/2006 και ν. 4186/2013 που δεν έχουν λάβει απολυτήριο ή και πτυχίο και παραπέμπονται στις επόμενες εξεταστικές περιόδους για την απόκτηση απολυτηρίου ή και πτυχίου στα εργαστηριακά μαθήματα.

Στην **παρ. 6** προβλέπεται ο τρόπος εξέτασης των μαθητών του ν. 3475/2006 και του ν. 4186/2013 που δεν έχουν λάβει απολυτήριο ή και πτυχίο και παραπέμπονται στις επόμενες εξεταστικές περιόδους για την απόκτηση απολυτηρίου ή και πτυχίου, στα μεικτά μαθήματα.

Άρθρο 132

Μαθητές μη προσερχόμενοι στις γραπτές εξετάσεις

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως μαθητής που απουσιάζει ή προσέρχεται μετά την ανακοίνωση των θεμάτων σε κάθε είδους εξέταση δεν γίνεται δεκτός σε αυτήν και βαθμολογείται από τον Σύλλογο Διδασκόντων με τον κατώτερο βαθμό «κακώς» μηδέν (0).

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι οι μαθητές που απουσιάζουν δικαιολογημένα από την εξέταση μαθήματος λόγω ασθένειας, εξετάζονται άλλη ημέρα εντός της εξεταστικής περιόδου του Μαΐου-Ιουνίου, την οποία ορίζει με απόφασή του ο Σύλλογος Διδασκόντων. Το είδος και η διάρκεια της ασθένειας βεβαιώνεται από ιατρική γνωμάτευση ή με υπεύθυνη δήλωση των κηδεμόνων των μαθητών ή των ιδίων, εφόσον είναι ενήλικοι. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται σε περίπτωση που συντρέχει άλλος σοβαρός λόγος που βεβαιώνεται με υπεύθυνη δήλωση των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών ή των ιδίων, εφόσον είναι ενήλικες.

Στην **παρ. 3** αναφέρονται οι μαθητές που αποχωρούν μετά την ανακοίνωση των θεμάτων των εξετάσεων λόγω αιφνίδιας και εμφανούς ασθένειας και εξετάζονται άλλη ημέρα εντός της εξεταστικής περιόδου του Μαΐου-Ιουνίου, την οποία ορίζει με απόφασή του ο Σύλλογος Διδασκόντων.

Στην **παρ. 4** προβλέπεται η περίπτωση των μαθητών όλων των τάξεων που δεν προσέρχονται σε εξετάσεις μέχρι το τέλος της εξεταστικής περιόδου Μαΐου-Ιουνίου, λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, και οι οποίοι μπορούν να προσέλθουν στην ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου ή, εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλη τη διάρκεια του Ιουνίου, στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου σε όσα μαθήματα δεν εξετάστηκαν. Επίσης, ορίζονται τα δικαιολογητικά που βεβαιώνουν το σοβαρό πρόβλημα υγείας.

Στην **παρ. 5** προβλέπεται πως για τους μαθητές που δεν προσέρχονται σε εξετάσεις μέχρι το τέλος της εξεταστικής περιόδου Μαΐου-Ιουνίου λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, ο Σύλλογος Διδασκόντων δεν προβαίνει σε έκδοση αποτελέσματος μετά την εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου, ούτε μετά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου, εφόσον το πρόβλημα διαρκεί.

Στην **παρ. 6** προβλέπεται ότι οι παραπάνω μαθητές, οι οποίοι εκτός από τα μαθήματα στα οποία δικαιολογημένα απουσίασαν, έχουν συγκεντρώσει σε ένα ή και περισσότερα μαθήματα, στα οποία έχουν ήδη εξετασθεί, Β.Ε.Ε. μικρότερο του εννέα και 0,5 (9,5) μπορούν να προσέλθουν στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Ιουνίου ή, εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί, στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου και στα μαθήματα αυτά, έπειτα από υποβολή υπεύθυνης δήλωσης στο Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. εντός τριών ημερών από την έκδοση των αποτελεσμάτων.

Στην **παρ. 7** προβλέπεται πως στις παραπάνω διατάξεις υπάγονται και μαθητές «κατ' ιδίαν διδαχθέντες» της Α' Τάξης ΕΠΑ.Λ. καθώς και οι συμμετέχοντες σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις.

Άρθρο 133

Εξαγωγή του Ετήσιου Προφορικού Βαθμού (Ε.Π.Β) και του Βαθμού Ετήσιας Επίδοσης (Β.Ε.Ε.) κατά μάθημα

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου ορίζονται ο Προφορικός Βαθμός Τετραμήνου (Π.Β.Τ.), ο Ετήσιος Προφορικός Βαθμός (Ε.Π.Β.), ο Γραπτός Βαθμός (Γ.Β.) και ο Βαθμός Ετήσιας Επίδοσης (Β.Ε.Ε.) για τα μαθήματα γραπτώς εξεταζόμενα κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις, τα μαθήματα μη εξεταζόμενα, τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και τα μεικτά μαθήματα με θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται πως σε περίπτωση που δεν κατατεθεί βαθμός ενός μαθήματος σε ένα τετράμηνο, τότε ο βαθμός που λείπει αναπληρώνεται από τον βαθμό του μαθήματος του άλλου τετραμήνου.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται ότι σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν κατατεθεί βαθμολογία ενός μαθήματος σε κανένα τετράμηνο και εφόσον η φοίτηση του μαθητή κριθεί επαρκής, ο Διευθυντής συγκροτεί υπό την προεδρία της/του τριμελή επιτροπή η οποία διενεργεί ειδική προφορική εξέταση στην ύλη του Β' τετραμήνου, το αργότερο, την επόμενη ημέρα από

τη λήξη των μαθημάτων του Β' τετραμήνου. Το αποτέλεσμα αυτής της εξέτασης αποτελεί τον Ε.Π.Β. του μαθήματος που είναι ο Μ.Ο. των βαθμών των δύο εξεταστών. Σε περίπτωση που ο μαθητής δεν προσέλθει αδικαιολόγητα στην εξέταση αυτή βαθμολογείται με βαθμό «κακώς» - μηδέν (0).

Άρθρο 134

Εξαγωγή του Βαθμού Προαγωγής – Εξαγωγή του Βαθμού Απολυτηρίου-(Γενικός Μέσος Όρος - Γ.Μ.Ο.)

Στην παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως για τις τάξεις Α' και Β' ΕΠΑ.Λ., η εξαγωγή του βαθμού προαγωγής προκύπτει από το Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. του μαθητή όλων των μαθημάτων πλην της Φυσικής Αγωγής και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου και στην παρ. 2 προβλέπεται πως για την Γ' τάξη ΕΠΑ.Λ., η εξαγωγή του βαθμού απολυτηρίου προκύπτει από το Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. του μαθητή όλων των μαθημάτων πλην της Φυσικής Αγωγής και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.

Άρθρο 135

Βαθμός Απολυτηρίου ΕΠΑ.Λ. – Πτυχίου ΕΠΑ.Λ.

Στην παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως ο βαθμός απολυτηρίου είναι ο Γ.Μ.Ο. των μαθημάτων της τελευταίας τάξης. Στο απολυτήριο αναγράφονται, εκτός από τον βαθμό, ο τομέας και η ειδικότητα που παρακολούθησε ο μαθητής και οι Β.Ε.Ε. των μαθημάτων της τελευταίας τάξης.

Στην παρ. 2 προβλέπεται πως ο βαθμός πτυχίου για το ΕΠΑ.Λ. είναι ο Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. των μαθημάτων ειδικότητας της Γ' τάξης. Στο πτυχίο αναγράφονται, εκτός από τον βαθμό, ο τομέας και η ειδικότητα που παρακολούθησε ο μαθητής.

Στην παρ. 3 προβλέπεται πως τα απολυτήρια και τα πτυχία εκδίδονται μία φορά και δεν αλλάζουν.

Άρθρο 136

Τρόπος αξιολόγησης και κατατακτήριες εξετάσεις των «κατ' ιδίαν διδασθέντων» μαθητών της Α' τάξης ΕΠΑ.Λ.

Στην παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι οι κατ' ιδίαν διδασθέντες μαθητές της

Α' τάξης εξετάζονται προφορικά και γραπτά κατά την εξεταστική περίοδο του Μαΐου – Ιουνίου σε όλα τα μαθήματα και στις **παρ. 2, 3 και 4** αναφέρονται λεπτομέρειες εξέτασης για τα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα, τα μη εξεταζόμενα μαθήματα, το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, τα μαθήματα Προσανατολισμού («Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία», «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός- Ασφάλεια & Υγεία στο χώρο εργασίας», «Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων») και το μάθημα Επιλογής «Αγωγή Υγείας».

Στην **παρ. 5** ορίζεται ότι η προφορική εξέταση προηγείται της γραπτής και διενεργείται σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζεται από το Διευθυντή του σχολείου, για κάθε μάθημα ενώπιον τριμελούς επιτροπής. Αναφέρεται η σύνθεση της επιτροπής και ο τρόπος εξαγωγής του Β.Ε.Ε..

Στην **παρ. 6** προβλέπεται η περίπτωση που οι κατ' ιδίαν διδαχθέντες μαθητές παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου του ίδιου έτους, οπότε εξετάζονται προφορικά και γραπτά στα μαθήματα στα οποία ο Β.Ε.Ε. τους είναι μικρότερος του εννέα και 0,5 (9,5), και προάγονται εφόσον έχουν Γ.Μ.Ο. τουλάχιστον εννέα και 0,5 (9,5).

Στην **παρ. 7** αναφέρεται ότι το πρόγραμμα εξεταστικής περιόδου Μαΐου – Ιουνίου μπορεί να διευρυνθεί χρονικά, ορίζεται από το Σύλλογο Διδασκόντων και ανακοινώνεται από το Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ. στους μαθητές πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξή του.

Στην παράγραφο 8 αναφέρεται ότι τα γραπτά δοκίμια βαθμολογούνται και αναβαθμολογούνται με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για τα γραπτά των μαθητών της τάξης, στην οποία υποβάλλονται για εξέταση και στην παράγραφο 9 προβλέπεται ότι μαθητές του άρθρου αυτού προάγονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 128 και 129.

Άρθρο 137

Μαθητές από ξένα σχολεία

Στην **παρ. 1** προβλέπεται ότι για τους μαθητές των **παρ. 1, 2 και 3** του άρθρου 2 του π.δ. 155/1978 (Α' 33), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του π.δ. 182/1984 (Α' 60), που φοιτούν σε Ελληνικό ΕΠΑ.Λ. ισχύει ότι

α) κατά το πρώτο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό ΕΠΑ.Λ., εφαρμόζεται το άρθρο 126 με ταυτόχρονη μείωση του προβλεπόμενου μέσου όρου εννέα και πέντε δέκατα (9,5) κατά δύο μονάδες,

β) κατά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό ΕΠΑ.Λ., εφαρμόζεται το άρθρο 126 με

ταυτόχρονη μείωση του προβλεπόμενου μέσου όρου εννέα και 0,5 (9,5) κατά μία μονάδα. Οι μαθητές της κατηγορίας αυτής, μετά το δεύτερο έτος της φοίτησής τους σε Ελληνικό ΕΠΑ.Λ. εξετάζονται, βαθμολογούνται και προάγονται, όπως προβλέπεται στις διατάξεις για τους μαθητές της ημεδαπής.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι οι μαθητές του παρόντος άρθρου, στα μαθήματα για τα οποία προβλέπεται προφορική εξέταση, εξετάζονται από επιτροπή που ορίζεται σύμφωνα με την με αριθμό 23519/Γ2/01-03-2010 Υ.Α. (Β' 258).

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται για την απόκτηση πτυχίου ΕΠΑ.Λ..

Στην **παρ. 4** ορίζεται ότι οι μαθητές του παρόντος άρθρου εξετάζονται στα μαθήματα για τα οποία προβλέπεται εξέταση από επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 133.

Στην **παρ. 5** προβλέπεται ότι στους αποφοίτους του παρόντος άρθρου χορηγείται απολυτήριο ή και πτυχίο ΕΠΑ.Λ., στο οποίο αναγράφεται ότι χορηγήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 138

Υπολογισμός βαθμού με προσέγγιση δεκάτου

Στο προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται ότι όπου αναφέρεται υπολογισμός βαθμού με προσέγγιση δεκάτου, νοείται ότι στις περιπτώσεις που κατά τον υπολογισμό του βαθμού προκύπτουν περισσότερα του ενός δεκαδικά ψηφία τότε, εάν το δεύτερο δεκαδικό ψηφίο είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε (5), το πρώτο δεκαδικό ψηφίο προσαυξάνεται στο αμέσως επόμενο, παραλειπομένων των λοιπών και, εάν είναι μικρότερο του πέντε (5), παραλείπονται όλα τα υπόλοιπα, πλην του πρώτου, δεκαδικά ψηφία.

Άρθρο 139

Εξετάσεις μαθητών των ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ. ημερησίων και εσπερινών τριετούς φοίτησης

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι οι ρυθμίσεις για την αξιολόγηση, τις προαγωγικές εξετάσεις και την προαγωγή των μαθητών των δημοσίων ΕΠΑ.Λ. ισχύουν και για τους μαθητές και των ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ..

Στις **παρ. 2** και **3** προβλέπεται ότι οι απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των μαθητών των ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ. διενεργούνται ενώπιον εξεταστικών επιτροπών, καθορίζεται η σύνθεση αυτών και ορίζεται ότι για τις ειδικές εξεταστικές περιόδους των επαναληπτικών εξετάσεων ορίζονται επιτροπές με νέα σύνθεση.

Στις **παρ. 4** και **5** προβλέπεται ότι οι εκπαιδευτικοί των δημοσίων ΕΠΑ.Λ. ορίζονται μέλη σε περισσότερες από μία (1) επιτροπές και μέχρι τρεις (3) το ανώτερο και ότι πέρα από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, οι απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των μαθητών των ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ. διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τις απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των μαθητών των δημοσίων ΕΠΑ.Λ..

Άρθρο 140

Χρόνος διεξαγωγής των εξετάσεων-εξέταστρα

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι οι προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των μαθητών των ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ., καθώς και οι επαναληπτικές εξετάσεις των ειδικών εξεταστικών περιόδων διενεργούνται κάθε χρόνο στις ημερομηνίες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, για τις αντίστοιχες εξετάσεις των μαθητών των δημοσίων ΕΠΑ.Λ..

Στην **παρ. 2** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται οι μαθητές των ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ. που προσέρχονται στις απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις, καταβάλλουν εξέταστρα για κάθε εξεταζόμενο μάθημα.

Άρθρο 141

Εποπτεία απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων

Στο προτεινόμενο άρθρο αναφέρεται ότι την εποπτεία της διενέργειας των γραπτών απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων των μαθητών των ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ. έχει ο Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της περιοχής αρμοδιότητάς του.

Άρθρο 142

Εξεταστικές επιτροπές - Επιτηρητές

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ο τρόπος ορισμού της εξεταστικής επιτροπής, οι ιδιότητες του Προέδρου και των μελών της, ο αριθμός των μελών και των

γραμματέων της και αναφέρεται ότι αν οι μαθητές του ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ. που δικαιούνται να προσέλθουν στις εξετάσεις υπερβαίνουν τους διακόσιους (200), είναι δυνατό, να ορίζονται περισσότερες της μιας (1) εξεταστικές επιτροπές.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν και εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στο ιδιωτικό ΕΠΑ.Λ. και σε αναλογία ίση προς τον αριθμό των εκπαιδευτικών του δημοσίου που είναι μέλη της επιτροπής.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι αν υπάρχουν εξεταζόμενα μαθήματα, για τα οποία δεν υπάρχουν εκπαιδευτικοί δημοσίων ΕΠΑ.Λ. της Δ.Ε., αντίστοιχης ειδικότητας ή ειδικότητας που έχει σε ανάθεση το εξεταζόμενο μάθημα, ή ο αριθμός τους δεν επαρκεί, ή κωλύονται, είναι δυνατό να ορισθούν μέλη της εξεταστικής επιτροπής μόνιμοι εκπαιδευτικοί ή αναπληρωτές και ωρομίσθιοι από τα Γενικά Λύκεια ή Τ.Ε.Ι., ύστερα από συνεννόηση του Διευθυντή της Διεύθυνσης Δ.Ε. με τον Πρύτανη των Τ.Ε.Ι. που ανήκει ο εκπαιδευτικός. Δεν επιτρέπεται ο ορισμός των προαναφερόμενων ως μελών της εξεταστικής επιτροπής, εφόσον έχουν διδάξει έστω και για περιορισμένο χρονικό διάστημα στο ιδιωτικό ΕΠΑ.Λ. την τελευταία προ της διεξαγωγής των εξετάσεων τριετία ή έχουν εργαστεί την τελευταία προ της διεξαγωγής των εξετάσεων τριετία στην επιχείρηση στην οποία ανήκε το ιδιωτικό ΕΠΑ.Λ..

Στην **παρ. 4** προβλέπεται ότι σε κάθε αίθουσα όπου διεξάγονται οι γραπτές δοκιμασίες των μαθητών ορίζονται από τον Πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής ως επιτηρητές ένα (1) τουλάχιστον μέλος της επιτροπής που προέρχεται από τον δημόσιο τομέα και μία/ένας (1) εκπαιδευτικός του ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ..

Άρθρο 143

Υποχρεώσεις της εξεταστικής επιτροπής πριν και μετά την έναρξη των απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου αναφέρονται οι ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιήσει η εξεταστική επιτροπή πριν από την έναρξη διεξαγωγής των απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων η

Στις **παρ. 2** και **3** ορίζεται ότι ο Διευθυντής του ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ. παραδίδει στον Πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής καταστάσεις με τα ονόματα των μαθητών που δικαιούνται να προσέλθουν στις απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις καθώς επίσης και την αναλυτική βαθμολογία των τετραμήνων κατά μάθημα και προβλέπεται η συνεργασία τους για την

κατάρτιση προγράμματος των απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων καθώς και σε κάθε άλλο θέμα που κρίνει ο Πρόεδρος απαραίτητο για την καλύτερη διεξαγωγή των εξετάσεων.

Στην **παρ. 4** προβλέπεται η διαδικασία ορισμού διδακτηρίων ή εργαστήριων δημόσιου σχολείου, για τη διεξαγωγή των εξετάσεων ή μέρους αυτών, εφόσον τα κτίρια ή τα εργαστήρια του ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ. δεν επαρκούν ή δεν κρίνονται κατάλληλα για την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή των εξετάσεων.

Στην **παρ. 5** του προτεινόμενου άρθρου αναφέρονται οι λεπτομέρειες για την κατάρτιση των θεμάτων των εξετάσεων και για τη βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων κατά τη διενέργεια των απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων περιόδου Μαΐου-Ιουνίου και των ειδικών εξεταστικών περιόδων Ιουνίου και Σεπτεμβρίου στα ιδιωτικά ΕΠΑ.Λ..

Άρθρο 144

Έκδοση αποτελεσμάτων-Αρχείο απολυτηρίων και πτυχιακών εξετάσεων

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι οι Β.Ε.Ε. των μαθητών σε κάθε μάθημα καταχωρίζονται στο Μητρώο και τα ατομικά δελτία των μαθητών και το τελικό αποτέλεσμα της ετήσιας επίδοσης του μαθητή δίνεται από το Γενικό Μέσο Όρο (Γ.Μ.Ο.), ο οποίος προκύπτει από το Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. του μαθητή όλων των μαθημάτων, πλην της Φυσικής Αγωγής, και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.

Στην **παρ. 2** ορίζεται ότι ο Βαθμός πτυχίου για το ΕΠΑ.Λ. είναι ο Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. των μαθημάτων ειδικότητας της Γ' τάξης.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται η υποχρέωση της διμελούς επιτροπής να συντάξει πρακτικό στο οποίο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά και κατά ειδικότητα οι απολυόμενοι μαθητές και η κατά μάθημα βαθμολογία, καθώς και ο Βαθμός Απολυτηρίου τους, καθώς και οι παραπεμπόμενοι και απορριπτόμενοι μαθητές με τα οφειλόμενα για τον κάθε έναν, μαθήματα. Αντίγραφο του πρακτικού αυτού, καθώς και αντίγραφο του μητρώου των μαθητών του ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ. υποβάλλονται με μέριμνα του Προέδρου της εξεταστικής επιτροπής στον Διευθυντή της Διεύθυνσης Δ.Ε., όπου και αρχειοθετούνται.

Στην **παρ. 4** αναφέρεται ότι στη στήλη των γενικών παρατηρήσεων του ατομικού δελτίου κάθε μαθητή μεταφέρονται ο γενικός βαθμός απόλυσης ή πτυχίου αριθμητικώς και ολογράφως για τους απολυόμενους μαθητές ή όσους λαμβάνουν πτυχίο και τα οφειλόμενα μαθήματα για τους παραπεμπόμενους μαθητές. Σε αυτή την περίπτωση, τα καταχωρισμένα στοιχεία σφραγίζονται

και υπογράφονται από τον Πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής.

Άρθρο 145

Απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις μαθητών ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ.

που έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους

Στις **παρ. 1** και **2** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται η περίπτωση των μαθητών ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ. που έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις, αλλά το ιδιωτικό ΕΠΑ.Λ. έχει αναστείλει τη λειτουργία του και δικαιούνται να προσέλθουν σε απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις σε ιδιωτικό ΕΠΑ.Λ. της επιλογής τους ή σε δημόσια ΕΠΑ.Λ.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται ότι το άρθρο 134 για τον τρόπο εξέτασης των κατ' ιδίαν διδαχθεισών μαθητών των δημοσίων ΕΠΑ.Λ. εφαρμόζεται και για τους μαθητές των ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ..

Άρθρο 146

Έκδοση τίτλων σπουδών ιδιωτικών ΕΠΑ.Λ.

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται η διαδικασία υπογραφής, υποβολής για θεώρηση, και επικύρωσης των απολυτήριων και των πτυχίων των μαθητών του ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ..

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι μετά τη λήξη του έργου της εξεταστικής επιτροπής, η έκδοση των τίτλων σπουδών για τους μαθητές που έλαβαν μέρος στις απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις γίνεται από το Διευθυντή του ιδιωτικού ΕΠΑ.Λ., που τους υποβάλλει για έλεγχο και επικύρωση στο Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Δ.Ε..

Στην **παρ. 3** προβλέπεται η περίπτωση που ιδιωτικό ΕΠΑ.Λ. έχει αναστείλει τη λειτουργία του οπότε οι τίτλοι των μαθητών που φοίτησαν σε αυτό εκδίδονται από το Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Δ.Ε, με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται και τηρούνται στις Διευθύνσεις Δ.Ε..

Στην **παρ. 4** αναφέρεται ότι στους τίτλους σπουδών αναγράφονται όσα αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 135.

Κεφάλαιο Η'

Αξιολόγηση Μαθητευόμενων του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξης Μαθητείας

Άρθρο 147**Τρόπος αξιολόγησης του εργαστηριακού μαθήματος ειδικότητας
του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας**

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι η αξιολόγηση των μαθητευόμενων για το εργαστηριακό μάθημα ειδικότητας κατά τη διάρκεια και ύστερα από την ολοκλήρωση του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητεία, πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό επίτευξης μαθησιακών αποτελεσμάτων και ορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των μαθησιακών ενοτήτων,

Στην **παρ. 2** ορίζεται η διαβάθμιση των κριτηρίων αξιολόγησης που αντιστοιχίζεται σε βαθμολογική κλίμακα 0-20.

Στην **παρ. 3** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι κατά τη διάρκεια του τελευταίου επταώρου του εργαστηριακού μαθήματος ειδικότητας του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. οι μαθητευόμενοι εξετάζονται γραπτά ή προφορικά, ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου του μαθήματος και αναλύεται η μορφή της εξέτασης που ορίζεται από τον/τους εκπαιδευτικό/-ούς που διδάσκουν το εργαστηριακό μάθημα ειδικότητας. Και μπορεί να είναι γραπτή ή προφορική. Τέλος ορίζεται ότι τα θέματα και η βαθμολογία της γραπτής ή προφορικής εξέτασης κατατίθενται στον Διευθυντή του ΕΠΑ.Λ., ο οποίος έχει και την ευθύνη τήρησης του αρχείου του «Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας».

Στην **παρ. 4** προβλέπεται ότι βαθμός της τελικής αξιολόγησης για το εργαστηριακό μάθημα ειδικότητας, που πραγματοποιείται στη σχολική μονάδα, εκφράζεται στη βαθμολογική κλίμακα 0-20 ως δεκαδικός αριθμός με προσέγγιση δεκάτου και έχει συντελεστή βαρύτητας 50% στην τελική αξιολόγηση του μαθητή.

Στην **παρ. 5** προβλέπεται η αξιολόγηση του μαθητευόμενου στο χώρο εργασίας από τον υπεύθυνο εκπαιδευτή της επιχείρησης, σε βαθμολογική κλίμακα 0-20, με συντελεστή βαρύτητας 50% στην τελική αξιολόγηση.

Στην **παρ. 6** ορίζεται ότι η τελική αξιολόγηση του «Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας» είναι σε βαθμολογική κλίμακα 0-20, εξάγεται από το άθροισμα των βαθμών αξιολόγησης στη σχολική μονάδα και στο χώρο εργασίας και η παρακολούθηση του «Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας» θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο τελικός βαθμός έχει την ένδειξη τουλάχιστον «10», με την προϋπόθεση ότι τόσο στην αξιολόγηση στη σχολική μονάδα όσο και στην

αξιολόγηση στο χώρο εργασίας ο μαθητευόμενος δεν έχει λάβει βαθμό μικρότερο του «10» στην κλίμακα 0-20. Στη βεβαίωση παρακολούθησης του «Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας» αναφέρεται μόνο ο χαρακτηρισμός «Επιτυχώς».

Κεφάλαιο Θ΄

Μεταβατικές Διατάξεις Ρυθμίσεις για τους μαθητές της Γ΄ και Δ΄ τάξης τετραετούς φοίτησης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2018-2019 και Δ΄ τάξης τετραετούς φοίτησης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2019-2020» (άρθρα 148-153)

Στα **άρθρα 148-153** θεσμοθετούνται ρυθμίσεις που αφορούν την αξιολόγηση των μαθητών της Γ΄ και Δ΄ τάξης τετραετούς φοίτησης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του σχολικού έτους 2018-2019 και της Δ΄ τάξης τετραετούς φοίτησης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του σχολικού έτους 2019-2020. Αυτές οι ρυθμίσεις είναι αναγκαίες, γιατί τα προγράμματα των τάξεων αυτών του τετραετούς εσπερινού ΕΠΑ.Λ. παρουσιάζουν διαφορές με τα νέα προγράμματα των τριετούς φοίτησης Εσπερινά ΕΠΑ.Λ..

Άρθρο 148

Χαρακτηρισμός των μαθημάτων

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι για τις Γ΄ και Δ΄ τάξεις τετραετούς φοίτησης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α΄ 83), σχολικού έτους 2018-2019 και την Δ΄ τάξη τετραετούς φοίτησης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4386/2016 (Α΄ 83), σχολικού έτους 2019-2020 ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων γίνεται κατ' αντιστοιχία με τον χαρακτηρισμό των μαθημάτων ημερήσιων και εσπερινών ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης.

Στην **παρ. 2** αναφέρεται ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων ή των κλάδων ως α) Γραπτώς εξεταζόμενα και β) Μη εξεταζόμενα

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π., καθορίζονται τα γραπτώς εξεταζόμενα και τα μη εξεταζόμενα μαθήματα ή οι κλάδοι μαθημάτων κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις του ημερήσιου και τριετούς εσπερινού ΕΠΑ.Λ..

Άρθρο 149

Τρόπος αξιολόγησης και εξέτασης των μαθημάτων κατά τη διάρκεια των τετραμήνων

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου 1 ορίζεται ότι η αξιολόγηση και η εξέταση των μαθητών κατά τη διάρκεια των τετραμήνων, στα μαθήματα ή κλάδους μαθημάτων, που ως προς τον τρόπο εξέτασης είναι χαρακτηρισμένα όπως ακριβώς και τα μαθήματα του ημερήσιου και εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης, πραγματοποιείται κατ' αντιστοιχία με όσα αναφέρονται στα άρθρα 119, 120 και 121.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι όσα μαθήματα της Γ' και Δ' τάξης τετραετούς φοίτησης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. χαρακτηρίζονται ως «γραπτώς εξεταζόμενα», ενώ τα αντίστοιχά τους των ημερήσιων και εσπερινών ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης χαρακτηρίζονται ως «μη εξεταζόμενα», αξιολογούνται με τον τρόπο που περιγράφεται στα άρθρα 119, 120 και 121, με τη διαφορά ότι για αυτά τα μαθήματα πραγματοποιείται υποχρεωτικά μία γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του Α' τετραμήνου ή του Β' τετραμήνου σε περίπτωση που υφίσταται αντικειμενικό πρόβλημα.

Στην **παρ. 3** ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π., καθορίζεται αναλυτικά ο τρόπος εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων κάθε τάξης κατά τη διάρκεια του τετραμήνου.

Άρθρο 150

Τρόπος εξέτασης των «γραπτώς εξεταζομένων» μαθημάτων στις προαγωγικές, πτυχιακές και απολυτήριες εξετάσεις

Στο προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο τρόπος εξέτασης των «γραπτώς εξεταζομένων» μαθημάτων στις προαγωγικές, πτυχιακές και απολυτήριες εξετάσεις των μαθητών των Γ' και Δ' τάξεων τετραετούς φοίτησης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν.4386/2016 (Α' 83).

Άρθρο 151

Διαδικασία προαγωγικών, απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως οι προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των μαθητών Γ' και Δ' τάξεων εσπερινών ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης πραγματοποιούνται, κατ' αντιστοιχία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 1 έως 8 του άρθρου 127.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι οι μαθητές της Γ' τάξης προάγονται όταν ο Γ.Μ.Ο. των μαθημάτων

τους είναι ίσος ή μεγαλύτερος του εννέα και 0,5 (9,5) με την προϋπόθεση ότι ο Β.Ε.Ε. των μαθημάτων ειδικότητας, που συνεκτιμώνται για την απόκτηση πτυχίου, είναι ίσος ή μεγαλύτερος του οκτώ (8). Μαθητές με μικρότερο Γ.Μ.Ο. παραπέμπονται σε ειδική εξεταστική περίοδο τον Ιούνιο του ίδιου έτους στα μαθήματα στα οποία ο Β.Ε.Ε. είναι μικρότερος του εννέα και 0,5 (9,5) και εξετάζονται σε αυτά γραπτά και προφορικά. Μαθητές με Γ.Μ.Ο. ίσο ή μεγαλύτερο του εννέα και 0,5 (9,5), αλλά Β.Ε.Ε. στα μαθήματα ειδικότητας που συνεκτιμώνται για την απόκτηση του πτυχίου μικρότερο του οκτώ (8) παραπέμπονται σε ειδική εξεταστική περίοδο τον Ιούνιο του ίδιου έτους στα συγκεκριμένα μαθήματα και εξετάζονται σε αυτά γραπτά και προφορικά. Για τα μαθήματα των παραπάνω περιπτώσεων ως Β.Ε.Ε. υπολογίζεται ο Μ.Ο. του προφορικού και του γραπτού βαθμού. Οι μαθητές προάγονται εφόσον έχουν Γ.Μ.Ο. τουλάχιστον εννέα και 0,5 (9,5) με την προϋπόθεση ότι ο Β.Ε.Ε. των μαθημάτων ειδικότητας, που συνεκτιμώνται για την απόκτηση πτυχίου, είναι ίσος ή μεγαλύτερος του οκτώ (8).

Επίσης, οι μαθητές της Γ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης σχολικού έτους 2018-2019, οι οποίοι προάγονται, εγγράφονται στη Δ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης σχολικού έτους 2019-2020. Από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής, εγγράφονται στη Γ' τάξη του ίδιου εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή μετεγγράφονται στη Γ' τάξη ημερήσιου ή άλλου εσπερινού ΕΠΑ.Λ..

Επιπλέον, οι μαθητές της Γ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης σχολικού έτους 2018-2019 οι οποίοι μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Ιουνίου 2019 δεν προάγονται, προσέρχονται στην ειδική εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου 2019, η οποία πραγματοποιείται πριν την έναρξη των μαθημάτων, και εξετάζονται γραπτά και προφορικά στα μαθήματα στα οποία ο Β.Ε.Ε. τους είναι μικρότερος του εννέα και 0,5 (9,5). Ειδικότερα για τα εργαστηριακά μαθήματα και το εργαστηριακό μέρος των μεικτών μαθημάτων, ισχύουν κατ' αντιστοιχία όσα αναφέρονται στο άρθρο 128. Οι συγκεκριμένοι μαθητές εφόσον έχουν Γ.Μ.Ο. τουλάχιστον εννέα και 0,5 (9,5) και στα μαθήματα ειδικότητας που συνεκτιμώνται στο πτυχίο τουλάχιστον οκτώ (8), προάγονται και εγγράφονται στη Δ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2019-2020. Εφόσον έχουν Β.Ε.Ε. μικρότερο του εννέα και 0,5 (9,5) σε μάθημα ή σε μαθήματα Τομέα της Γ' τάξης, όπως αυτά καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, από το σχολικό έτος 2019-2020 και εφεξής μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις Μαΐου-Ιουνίου και ειδικής εξεταστικής Ιουνίου στα συγκεκριμένα μαθήματα και αφού πάρουν βαθμό πάνω από εννέα και 0,5 (9,5) εγγράφονται στη Γ' τάξη

εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή μετεγγράφονται στη Γ΄ τάξη ημερήσιου ή άλλου εσπερινού ΕΠΑ.Λ.. Στην περίπτωση που έχουν Β.Ε.Ε. ίσο ή μεγαλύτερο του εννέα και 0,5 (9,5) σε όλα τα μαθήματα Τομέα της Γ΄ τάξης, όπως αυτά καθορίστηκαν με την προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ανεξάρτητα από το Β.Ε.Ε. των υπολοίπων μαθημάτων, εγγράφονται στη Γ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή μετεγγράφονται στη Γ΄ τάξη ημερήσιου ή άλλου εσπερινού ΕΠΑ.Λ.. Οι μαθητές της Γ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης σχολικού έτους 2018-2019, των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίζεται ανεπαρκής, από το σχολικό έτος 2019-2020 και εφεξής, μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις Μαΐου-Ιουνίου και ειδικής εξεταστικής Ιουνίου στα μαθήματα Τομέα που καθορίστηκαν με την προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και εξετάζονται με τον ίδιο τρόπο που προαναφέρεται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Αφού λάβουν βαθμό πάνω από εννέα και 0,5 (9,5) σε κάθε ένα από αυτά εγγράφονται στη Γ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή μετεγγράφονται στη Γ΄ τάξη ημερήσιου ή άλλου εσπερινού ΕΠΑ.Λ.. Για τους μαθητές της υποπεριπτ. ββ΄ της περίπτ. γ΄ της παρ. 2 και της περίπτ. δ΄ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, ισχύει πως οι μαθητές προσερχόμενοι κάθε φορά στην εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου, εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα Τομέα που καθορίστηκαν με την προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Κατά την ειδική εξεταστική του Ιουνίου εξετάζονται μόνον στα μαθήματα εκείνα που στην εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου, βαθμολογήθηκαν με βαθμό μικρότερο του εννέα και 0,5 (9,5).

Επιπρόσθετα, η εξεταστέα ύλη είναι αυτή που ορίζεται για τη Β΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης κατά το τρέχον σχολικό έτος, εκτός των μαθημάτων ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΑΣΤΙΚΟ –ΕΡΓΑΤΙΚΟ - ΕΜΠΟΡΙΚΟ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ) για το οποίο θα εξεταστούν μόνον στο «ΕΜΠΟΡΙΚΟ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ» και ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΑ (ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ) για το οποίο θα εξεταστούν μόνον στο εργαστηριακό μέρος.

Στην παρ. 3 προβλέπεται για την απόλυση-απόκτηση πτυχίου και απολυτηρίου μαθητών της Δ΄ τάξης τετραετούς φοίτησης εσπερινού ΕΠΑ.Λ., σχολικών ετών 2018-2019 και 2019-2020, ισχύουν κατ' αντιστοιχία όσα προβλέπονται για τους μαθητές της Γ΄ τάξης του ημερήσιου και τριετούς φοίτησης εσπερινού ΕΠΑ.Λ., στο άρθρο 129. Για τους μαθητές της Δ΄ τάξης τετραετούς φοίτησης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2018-2019, οι οποίοι μετά την έκδοση

των αποτελεσμάτων της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου δεν λάβουν απολυτήριο ή πτυχίο ή και τα δύο, ισχύουν κατά περίπτωση τα παρακάτω:

αα) Επαναλαμβάνουν τη φοίτηση στη Δ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2019-2020, κατόπιν υπεύθυνης δήλωσης που υποβάλλεται από τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών ή από τους ίδιους, αν είναι ενήλικοι. Στην περίπτωση αυτή αν δεν έχουν αποκτήσει πτυχίο, παρακολουθούν όλα τα μαθήματα της Ειδικότητας τους ενώ αν δεν έχουν αποκτήσει απολυτήριο και έχουν λάβει πτυχίο ή αν δεν έχουν ούτε απολυτήριο ούτε πτυχίο, παρακολουθούν όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας.

ββ) Προσέρχονται στην εξεταστική περίοδο Μαΐου - Ιουνίου του σχολικού έτους 2019-2020, εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της Ειδικότητας τους, αν δεν έχουν αποκτήσει πτυχίο ή σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας, αν δεν έχουν αποκτήσει απολυτήριο και έχουν λάβει πτυχίο ή δεν έχουν ούτε απολυτήριο ούτε πτυχίο.

γγ) Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν λάβουν απολυτήριο ή και πτυχίο, τότε προσέρχονται στις ειδικές εξεταστικές περιόδους του Ιουνίου, Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους και εξετάζονται προφορικά και γραπτά στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσης τους είναι μικρότερος του εννέα και 0,5 (9,5).

Οι μαθητές των ανωτέρω υποπεριπ. αα', ββ' και γγ' της περιπτ. β' της παρούσας παραγράφου οι οποίοι μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων της ειδικής εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου 2020 δεν λάβουν απολυτήριο ή πτυχίο ή και τα δύο μπορούν να προσέλθουν από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής στις εξεταστικές περιόδους Μαΐου – Ιουνίου, εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας. Σε περίπτωση που ο Β.Ε.Ε τους είναι μικρότερος του εννέα και 0,5 (9,5), τότε εξετάζονται μόνο σε αυτά τα μαθήματα προφορικά και γραπτά, κατά τις ειδικές εξεταστικές περιόδους Ιουνίου, Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους. Για τα εργαστηριακά μαθήματα και το εργαστηριακό μέρος των μεικτών μαθημάτων ισχύει κατ' αντιστοιχία το άρθρο 129.

Για τους ανωτέρω μαθητές, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και δεν λαμβάνουν πτυχίο στις ειδικές εξεταστικές περιόδους Ιουνίου, Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους ισχύουν κατ' αντιστοιχία τα προαναφερθέντα. Οι μαθητές της Δ' τάξης τετραετούς φοίτησης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2019-2020 των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίζεται ανεπαρκής, μπορούν να εγγραφούν από το επόμενο σχολικό έτος και εφεξής στη Γ' τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή να μετεγγραφούν στη Γ' τάξη

ημερήσιου ή άλλου εσπερινού ΕΠΑ.Λ. και να αποκτήσουν απολυτήριο και πτυχίο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 129.

Στην **παρ. 4** ορίζεται ότι για τους μαθητές της Γ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ τετραετούς φοίτησης σχολικού έτους 2018-2019 ισχύουν τα προαναφερόμενα στις υποπεριπτ. 3.β. και 4, περίπτ. α΄ στην υποπεριπτ. ββ΄ της περίπτ. γ΄ της παρ. 2 και στην περίπτ. δ΄ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Οι μαθητές οι οποίοι είχαν προαχθεί από τη Β΄ τάξη τα σχολικά έτη 2016 - 2017 και 2017 - 2018 και δε συνέχισαν τη φοίτησή τους ή είχαν ανεπαρκή φοίτηση στη Γ΄ τάξη το σχολικό έτος 2017 - 2018 ή δεν προήχθησαν από τη Γ΄ τάξη το σχολικό έτος 2017 - 2018 ή είχαν Β.Ε.Ε. μικρότερο του εννέα και 0,5 (9,5) σε μάθημα ή μαθήματα του Τομέα που καθορίστηκαν με την προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων του παρόντος άρθρου και δε συνέχισαν τη φοίτησή τους, από το σχολικό έτος 2019-2020 και εφεξής, μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις Μαΐου-Ιουνίου και ειδικής εξεταστικής Ιουνίου στα μαθήματα Τομέα που αναφέρονται στην ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και αφού πάρουν βαθμό πάνω από εννέα και 0,5 (9,5) σε κάθε ένα από αυτά εγγράφονται στη Γ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή μετεγγράφονται στη Γ΄ τάξη ημερήσιου ή άλλου εσπερινού ΕΠΑ.Λ.. Οι μαθητές προσέρχονται κάθε φορά στην εξεταστική περίοδο Μαΐου - Ιουνίου, εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα Τομέα που αναφέρονται στην ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων του παρόντος άρθρου. Κατά την ειδική εξεταστική του Ιουνίου εξετάζονται μόνον στα μαθήματα εκείνα που στην εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου, βαθμολογήθηκαν με βαθμό μικρότερο του εννέα και 0,5 (9,5). Για τους παραπάνω μαθητές η εξεταστέα ύλη είναι αυτή που ορίζεται για τη Β΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης κατά το τρέχον σχολικό έτος, εκτός των μαθημάτων:

αα) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΑΣΤΙΚΟ –ΕΡΓΑΤΙΚΟ - ΕΜΠΟΡΙΚΟ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ) για το οποίο θα εξεταστούν μόνον στο «ΕΜΠΟΡΙΚΟ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ»

ββ) ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΑ (ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ) για το οποίο θα εξεταστούν μόνον στο εργαστηριακό μέρος.

Για τους παραπάνω μαθητές ο τρόπος εξέτασης είναι αντίστοιχος με εκείνον που αναφέρεται στο άρθρο 129.

Επίσης, μαθητές εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης του ν. 4386/16 (Α΄ 83), οι οποίοι δεν προήχθησαν από τη Γ΄ τάξη το σχολικό έτος 2017-2018 γιατί, ενώ σε όλα τα μαθήματα Τομέα της Γ΄ τάξης, όπως αυτά αναφέρονται στην ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Παιδείας,

Έρευνας και Θρησκευμάτων του παρόντος άρθρου, είχαν Β.Ε.Ε. ίσο ή μεγαλύτερο του εννέα και 0,5 (9,5), σε κάποιο ή σε κάποια από τα υπόλοιπα μαθήματα είχαν Β.Ε.Ε. μικρότερο του εννέα και 0,5 (9,5), εγγράφονται στη Γ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης ή μετεγγράφονται στη Γ΄ τάξη ημερήσιου ή άλλου εσπερινού ΕΠΑ.Λ..

Τα παραπάνω ισχύουν κατ' αναλογία και για τους μαθητές που είχαν προαχθεί από τη Β΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. ν. 3475/2006 (Α΄ 146) ή είχαν ανεπαρκή φοίτηση στη Γ΄ τάξη ή δεν προήχθησαν από τη Γ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. ν. 3475/2006 και είχαν δικαίωμα εγγραφής στη Γ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης του ν. 4386/2016, σύμφωνα με το παράρτημα Ι του άρθρου 36 της με αριθ. 10645/ΓΔ4/22-01-2018 (Β΄ 120) υπουργικής απόφασης.

Για τους μαθητές Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006 και της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018, οι οποίοι είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση απολυτηρίου ή πτυχίου, ή και για τα δύο και οι οποίοι για τα σχολικά έτη 2018-2019 και 2019-2020 προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ.. Οι μαθητές της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006, καθώς και οι μαθητές της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018, οι οποίοι είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση απολυτηρίου ή πτυχίου ή και για τα δύο και οι οποίοι από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης, εξετάζονται προφορικά και γραπτά σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 130.

Οι παρακάτω κατηγορίες μαθητών:

- i) οι μαθητές της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006, καθώς και οι μαθητές της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση πτυχίου, για τα σχολικά έτη 2018-2019 και 2019-2020 προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. και
- ii) οι μαθητές της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 3475/2006, καθώς και οι μαθητές της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017 και 2017-2018, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση πτυχίου, από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου εσπερινού ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης, και εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 130.

Για την αξιολόγηση των ανωτέρω μαθητών ισχύουν τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 128.

Άρθρο 152

Εξαγωγή του Βαθμού Προαγωγής - Εξαγωγή του Βαθμού Απολυτηρίου-(Γενικός Μέσος Όρος - Γ.Μ.Ο.)

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως για την εξαγωγή βαθμού προαγωγής για την Γ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ., ο Γενικός Μέσος Όρος προκύπτει από τον Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. του μαθητή όλων των μαθημάτων πλην της Φυσικής Αγωγής και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.

Στην **παρ. 2** ορίζεται ότι για την εξαγωγή βαθμού προαγωγής για την Δ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ., ο Γενικός Μέσος Όρος προκύπτει από τον Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. του μαθητή όλων των μαθημάτων πλην της Φυσικής Αγωγής και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.

Άρθρο 153

Βαθμός Απολυτηρίου ΕΠΑ.Λ. – Πτυχίου ΕΠΑ.Λ.

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως ο βαθμός Απολυτηρίου ΕΠΑ.Λ. είναι ο Γενικός Μέσος Όρος των μαθημάτων της Δ΄ τάξης. Στο απολυτήριο αναγράφονται ο βαθμός, ο τομέας και η ειδικότητα που παρακολούθησε ο μαθητής και οι Β.Ε.Ε. των μαθημάτων της Δ΄ τάξης.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται πως ο βαθμός Πτυχίου ΕΠΑ.Λ. είναι ο Μέσος Όρος των Β.Ε.Ε. των μαθημάτων ειδικότητας των Γ΄ και Δ΄ τάξεων, που είναι τα ίδια με τα μαθήματα ειδικότητας της Γ΄ τάξης του ημερήσιου ΕΠΑ.Λ.. Στην περίπτωση μαθήματος ειδικότητας του εσπερινού ΕΠΑ.Λ. που διδάσκεται μόνο στη Γ΄ τάξη ή μόνο στη Δ΄ τάξη, ο βαθμός του μαθήματος αυτού προσμετράται αυτούσιος για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου. Στην περίπτωση μαθήματος ειδικότητας του εσπερινού ΕΠΑ.Λ. που διδάσκεται σε δύο συνεχόμενα έτη κατά τη διάρκεια της Γ΄ και Δ΄ τάξης ο Β.Ε.Ε. του μαθήματος, ο οποίος χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου, είναι ο Μ.Ο. των Β.Ε.Ε. του μαθήματος στα δύο αυτά έτη. Στα πτυχία αναγράφονται ο βαθμός, ο τομέας και η ειδικότητα που παρακολούθησε ο μαθητής.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται πως τα απολυτήρια και τα πτυχία εκδίδονται μια φορά και δεν αλλάζουν.

Άρθρο 154

Στο προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται ότι οι μαθητές των Γ΄ και Δ΄ τάξεων εσπερινών ΕΠΑ.Λ. τετραετούς φοίτησης ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 117 έως και 146 εκτός εάν ορίζονται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.

Κεφάλαιο Ι΄**Μεταβατικές Διατάξεις**

Ρυθμίσεις για τους μαθητές της Δ΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. ν. 4186/2013 των Αυτοτελών Ειδικών Τμημάτων και των Τμημάτων Συνδιδασκαλίας (ν. 4473/2017) σχ. έτους 2018-2019

Άρθρο 155**Χαρακτηρισμός των μαθημάτων**

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων για τη Δ΄ τάξη εσπερινού ΕΠΑ.Λ. των Αυτοτελών Ειδικών Τμημάτων και των Τμημάτων Συνδιδασκαλίας (ν. 4473/2017), γίνεται κατ' αντιστοιχία με τον χαρακτηρισμό των μαθημάτων των ημερήσιων και εσπερινών ΕΠΑ.Λ. τριετούς φοίτησης.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι τα μαθήματα ή οι κλάδοι μαθημάτων προς εξέταση κατά τις απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις, χαρακτηρίζονται ως γραπτώς εξεταζόμενα και μη εξεταζόμενα.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται πως με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π., καθορίζονται τα γραπτώς εξεταζόμενα και τα μη εξεταζόμενα μαθήματα ή οι κλάδοι μαθημάτων κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των μαθητών της Δ΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 των Αυτοτελών Ειδικών Τμημάτων και των Τμημάτων Συνδιδασκαλίας (ν. 4473/2017) σχ. έτους 2018-2019.

Άρθρο 156

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π., καθορίζονται τα γραπτώς εξεταζόμενα και τα μη εξεταζόμενα μαθήματα ή οι κλάδοι μαθημάτων κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των μαθητών των μαθητές της Δ΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 των Αυτοτελών Ειδικών Τμημάτων και των Τμημάτων Συνδιδασκαλίας (ν. 4473/2017) σχ. έτους 2018-2019.

Στην **παρ. 2** ορίζεται ότι με την ίδια απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π., καθορίζεται ο τρόπος αξιολόγησης και εξέτασης των μαθημάτων κατά τη διάρκεια των τετραμήνων των μαθητών της Δ΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 των Αυτοτελών Ειδικών Τμημάτων και των Τμημάτων Συνδιδασκαλίας (ν. 4473/2017) σχ. έτους 2018-2019, καθώς και ο τρόπος εξέτασης των «γραπτώς εξεταζόμενων» μαθημάτων των μαθητών της Δ΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 των Αυτοτελών Ειδικών Τμημάτων και των Τμημάτων Συνδιδασκαλίας (ν. 4473/2017) σχ. έτους 2018-2019, στις πτυχιακές και απολυτήριες εξετάσεις.

Άρθρο 157

Διαδικασία Απολυτήριων και Πτυχιακών εξετάσεων

Στην **παρ. 1** του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται πως οι απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των μαθητών της Δ΄ τάξης εσπερινών ΕΠΑ.Λ. του ν. 4186/2013 των Αυτοτελών Ειδικών Τμημάτων και των Τμημάτων Συνδιδασκαλίας (ν. 4473/2017) πραγματοποιούνται, κατ' αντιστοιχία, με όσα ορίζονται στις παρ. 1 έως 8 του άρθρου 123.

Στην **παρ. 2** προβλέπεται ότι ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει για την απόλυση και τη χορήγηση πτυχίου στους μαθητές ή την παραπομπή τους σε συμπληρωματική εξέταση κατά τις επόμενες εξεταστικές περιόδους, έπειτα από τη λήξη των απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων.

Στην **παρ. 3** προβλέπεται πως για την απόλυση-απόκτηση πτυχίου των ανωτέρω μαθητών ισχύουν κατ' αντιστοιχία του άρθρου 129.

Στην **παρ. 4** προβλέπεται ότι οι ανωτέρω μαθητές που δεν απολύονται ή δε λαμβάνουν πτυχίο ή και τα δύο, παραπέμπονται στις ειδικές εξεταστικές περιόδους του Ιουνίου, Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους και εξετάζονται κατ' αντιστοιχία γραπτά ή και προφορικά με τον τρόπο που